

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Məşhur iş adamının oğlu avtoqəzaya görə həbs olunub

yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 7 avqust 2015-ci il Cümə № 171 (6199) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

AzTV-dəki qalmaqalla bağlı yeni təfərrüatlar

Arif Alişanov İbrahim Məmmədovun bütün işçilərini telekanaldan qovub; sədr "buranın ağası mənəm" deyir

yazısı səh.3-də

Demokratik mühit olmayan seçkidə namizəd "tixacı" yaranır

yazısı səh.7-də

Azərbaycanla bağlı gizli sorğu: ABŞ nüfuzunu niyə itirib...

yazısı səh.8-də

İqtidara sanksiyalar yenə gündəmə gəlir

yazısı səh.5-də

Elmlər Akademiyasının işçisi evə görə damarını doğrayıb

yazısı səh.11-də

Ermənistanda məşhur teleaparıcı öldürüldü

yazısı səh.5-də

Media kapitanları jurnalistikaya marağın azalmasının səbəblərindən danışdılar

yazısı səh.13-də

Metrodan istifadə edənlər mütləq oxusun...

yazısı səh.4-də

İkinci devalvasiya baş verərsə...

yazısı səh.4-də

Bakı dənərxanalarının 80 faizi standartlara uyğun deyil

yazısı səh.12-də

Partiyalar deputatlığa namizəd siyahılarını niyə açıqlamırlar?

yazısı səh.7-də

Hüquq müdafiəçilərinin məhkəməsi yekun mərhələdə

PROKUROR YUNUSLARA 20 İL HƏBS CƏZASI İSTƏDİ

Dövlət ittihamçısı Leyla Yunusun 11, Arif Yunusun isə 9 il azadlıqdan məhrum edilməsini tələb edir; müttəhimlərin vəkili onları bəraət almağa nail olmaq niyyətindədir; "Human Rights Watch": "Onlar dərhal azadlığa buraxılmalıdır"

yazısı səh.5-də

Qaçdığı deyilən rektor üzə çıxdı

Akif Süleymanov vəzifəsində qaldı, bir neçə prorektor isə işdən qovuldu

yazısı səh.11-də

Zahid Oruc:
"Azərbaycanda Türkiyəyə dəstək aksiyasının keçirilməsinə ehtiyac var"

yazısı səh.3-də

Aysel Əlizadə:
"Millət vəkili xalqın başında yox, yanında olmalıdır"

yazısı səh.6-da

"Ermənistan rəhbərliyi qorxu və vahimə içindədir" - müdafiə naziri

yazısı səh.10-da

7 avqust 2015

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Son

günlər "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində baş verən qalmaqlar, işdən çıxarılmalar, narazı bəyanatlar mətbuatın gündəmini məşğul edir. "Yeni Müsavat"a daxil olan məlumata görə, son narazılığın səbəbi AzTV-nin sədri Arif Alışanovla onun müavini İbrahim Məmmədov arasında yaşananlar olub. Deyilənə görə, buna səbəb A. Alışanovun İ. Məmmədova qarşı qısqanc münasibətidir.

Məlumdur ki, İ. Məmmədov 2012-ci ilin 10 fevral tarixindən etibarən prezident Ə. Əliyevin sərəncamı ilə "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin sədr müavini təyin edilib. Onun bütün tapşırıq və təlimatları Prezident Administrasiyasından alıb, bu səbəbdən də A. Alışanovla heç bir tabeçiliyinə olmadığı aydındır. Bir sözlə, İ. Məmmədov öz sədrinə formal olaraq tabedir.

İ. Məmmədov hər həftənin bazar günləri AzTV-nin efirində gedən "Həftə" analitik proqramının aparıcısı və müəllifidir. Sözügedən verilişin yaradıcı heyəti isə telekanalın ictimai-siyasi proqramlar redaksiyasının işçiləridir.

Mənbənin bildirdiyinə görə, bu günlərdə həmin redaksiyanın işçiləri işdən çıxarılmışlar. İ. Məmmədovu isə prezidentin sərəncamı ilə təyin olunduğu üçün işdən çıxarmaq mümkün olmayıb. A. Alışanov sözügedən redaksiya-

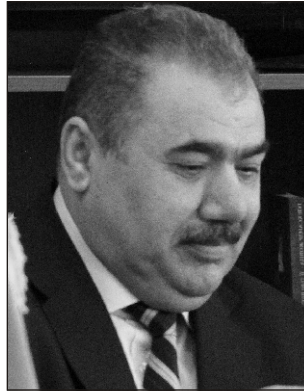
nın işçiləri ilə müqaviləni yeniləməyib. Və bunun da nəticəsində həmin redaksiyada İ. Məmmədovdan başqa heç kim qalmayıb. İşdən çıxarılan əməkdaşlara isə A. Alışanovun cavabı aşağıdakı kimi olub: "Hara istəyirsiniz, şikayət edin, mənə kimsə söz deyə bilməz. Mən 4 kanalın ağasıyam". Mənbə bildirir ki, 4 kanal deyərək A. Alışanov AzTV-ni, "İdman Azərbaycan", "Mədəniyyət" kanallarını və İTV-ni nəzərdə tutur. Xatırladaq ki, İctimai Televiziyanın sədri Cəmil Quliyev vaxtı ilə AzTV-də sədr müavini olub.

Məlumatda qeyd olunur ki, ictimai-siyasi proqramlar redaksiyasının işçilərini AzTV-nin polis postundan içəri buraxmayıblar.

Daha bir məlumat isə "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-də Hərbi Vətənpərvərlik redaksiyası baş redaktoru Firuz Kazimoğlunun işdən çıxarılması ilə

AzTV-dəki qalmaqlar bağlı yeni təfərrüatlar

Arif Alışanov İbrahim Məmmədovun bütün işçilərini telekanaldan qovub; sədr "buranın ağası mənəm" deyir

Arif Alışanov

İbrahim Məmmədov

bağlıdır. QSC-dəki etibarlı mənbələrdən AzNews.az-a daxil olan məlumata görə, Arif Alışanov F. Kazimoğlunu radi-onun xəbərlər redaksiyasında müxbir vəzifəsinə təyin edib. Lakin onun baş redaktorluqdan uzaqlaşdırıldıqdan sonra işə gəlmədiyi bildirilir.

Hərbi Vətənpərvərlik redaksiyasının boş qalmış baş redaktorluq postuna isə həmin

redaksiyanın rejissoru Əlimürsəl Hacıadə gətirilib.

Şikayətini hər gün mətbuat və sosial şəbəkə vasitəsilə çatdıran daha bir zərərçəkən AzTV-çi isə kanalın ictimai-siyasi proqramlar redaksiyasının əməkdaşı, Ağanışev Sultanovadır. Onun işdən çıxarılması ilə bağlı yayılan məlumatlar birmənalı qarşılanmır. Jurnalistin işdən çıxarılması ilə

bağlı bir sıra səbəblər irəli sürülüb. Onlardan biri Ağanışev xanımın AzTV-nin sədri Arif Alışanovun arasında baş verən narazılıqdır. İkinci səbəb isə, rəsmi olaraq, "Azərbaycan Teleradio Verilişləri" QSC tərəfindən açıqlanıb. Şirkət tələjurnalist A. Sultanovanın işdən çıxarılmasına aydınlıq gətirərək bildirib ki, 2015-ci il iyulun 31-də AzTV-nin bəzi əməkdaşlarının, o cümlədən, Ağanışev Sultanovanın əmək müqaviləsinin müddəti başa çatır. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinin 68-ci maddəsinin 2-ci hissəsinin "b" bəndinə əsasən, onların əmək müqaviləsinə xitam verilir".

Ağanışev Sultanova özü işdən çıxarılmasının tam qanunsuz və qərəzli hesab edir. O, sosial şəbəkələrdə yazıb ki, prezident İlham Əliyevə yazdığı müraciət şirkətin sədri Arif Alışanovu qəzəbləndirdiyinə

görə, işinə "xitam" verilib. "Arif Alışanov prezidentə müraciətimin "cavabı" olaraq mənə qanunsuz olaraq işdən çıxarıb. Müraciətimin səbəbi isə, cənab prezident mənə evlə təmin edəndən sonra, iki ildir şüurlu şəkildə Arif Alışanov tərəfindən AzTV-də qarşılaşdığım haqsızlıqlar, ədalətsizliklər, əmək haqqımın kəsilməsi olub. Belə çıxır ki, mənə işdən çıxarmaqla Arif Alışanov özünü möhtərəm prezident İlham Əliyevin müddəti başa çatdır. Cənab prezident dəfələrlə bəyan edib ki, ona müraciət etmək hər bir Azərbaycan vətəndaşının borcudur. Dəyərli həmkarlarım, hamınızdan ədalətsizliklə, haqsızlıqla üz-üzə qaldığım vaxtda dəstək olmağınızı xahiş edirəm!", - deyərək Ağanışev Sultanova özünün facebook səhifəsində yazıb.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Bakıda Türkiyəyə dəstək aksiyası niyə keçirilmir?

Artıq bir aya yaxındır ki, Türkiyə həm PKK-ya, həm də İŞİD-ə qarşı mübarizə aparır. İraqın şimalında və ölkənin bir çox şəhərlərində PKK-ya, Suriya ilə sərhəddə isə İŞİD-lə savaşıyan Türkiyə böyük təhlükə qarşısındadır.

Regionda və dünyada Azərbaycanın ən yaxın müttəfiqi və dayacağı olan qardaş ölkədə yaşanan son olaylar onu göstərir ki, bir çox beynəlxalq təşkilatlar, böyük dövlətlər Türkiyənin zəifləməsində maraqlıdır. Bir çox ölkələrin Türkiyənin qarşı-qarşıya qaldığı bu olaylarda izləmə mövqeyi seçməsi bunu deməyə əsas verir. Bəzi ölkələr isə sadəcə dəstək bəyanatı verməklə kifayətləndi.

Bəs, Azərbaycanın bu məsələdə Türkiyəyə dəstəyi necə olmalıdır?

Böyük Qurtuluş Partiyasının sədri, deputat Fazil Mustafa dövlət səviyyəsində Türkiyəyə dəstəyin verildiyini qeyd etdi. O, Türkiyə səfirliyi qarşısında dəstək tədbirinin keçiriləcəyi ilə bağlı təklifin də olduğunu bildirdi: "Türkiyədə baş verən hadisələrlə bağlı

Fazil Mustafa:
"Türkiyə səfirliyi qarşısında dəstək tədbiri keçirilməsi təklifi var"

bizim partiyamız dəstək bəyanat verdi. Bildiyim qədəri başqa partiyalar da Türkiyəni dəstəkləyən bəyanat verdilər. Dövlət də bu məsələdə Türkiyə ilə həmrəy olduğunu ifadə edir. Bəzi rəsmilər öz açıqlamalarında bunu bildirirlər. Amma bu dəstək daha geniş və nümayişkarane ola bilər. Lakin görünür, yay ayları olması insanların kütləvi şəkildə bu proseslərdə iştirak etməsinə mane olub. İndi Türki-

Zahid Oruc:
"Bu dəstək aksiyasının keçirilməsinə böyük ehtiyac var"

yə səfirliyi qarşısında dəstək tədbiri keçirilməsi ilə bağlı təklif var. Bu aksiyalar gərçəkləşsə, dövlət orqanları buna heç bir şəkildə mane olmazlar, əksinə məmnuniyyətlə qarşılayarlar".

Milli Məclisin deputatı Zahid Oruc isə musavat.com-a açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycanda bu cür dəstək aksiyalarının həyata keçirilməsi ənənəsi çox zəifdir: "Bu Avropa ölkələrində xüsusilə

də qardaş ölkədə geniş inkişaf edib. Biz şahidiyik ki, ölkə daxili proseslərə, ərəb ölkələrində, müsəlman dünyasında baş verən hadisələrə cəmiyyətin necə həssaslığı var. Azərbaycanda isə bu cür hadisələrə xalq tədbirləri ilə reaksiyaların bildirilməsi ənənəsi güclü deyil".

Deputatın fikrincə, Azərbaycanda Türkiyəyə dəstək aksiyasının keçirilməsinə böyük ehtiyac var: "İndiki halda Azərbaycan cəmiyyətində vahid bir mövqe var. Azərbaycanda xalqın, dövlətin, müxalifətin, dini kəsimin də Türkiyənin cəmiyyətinin üz-üzə dayandığı qüvvələrə düşmən baxışı var. Azərbaycanda dini dairələrin, fəal mərkəzçilərin, türkiyəpərəstlərin birgə Türkiyə ilə həmrəylik aksiyalarını Bakıda təkrarlamasına ciddi ehtiyac var. Azərbaycan dövlətinin gizli və açıq şəkildə Türkiyə hökumətinə dəstəyi var. Yeri gələcək Azərbaycan əsgəri məhmetçiliklə birlikdə PKK-ya qarşı vuruşacaq. Ancaq cəmiyyətin də bu dəstəyi tamamlaması heç şübhəsiz ki, Türkiyənin gücünün artmasına, beynəlxalq aləmə nə qədər böyük həmrəyliyin olduğunu göstərməyə imkan verəcək. Düzü, Türkiyənin daxilə də buna ehtiyacı olmasa da Azərbaycanda, Orta Asiya ölkəsində, hansısa bir Avropa ölkələrində bu cür dəstək aksiyalarının keçirilməsi üçün xeyrinə ola bilər".

□ **İlkin MURADOV**
Musavat.com

Bayağı verilişlərin "qara siyahı" sı hazırlanır

MTRŞ rəsmisi: "Hansısa verilişə dayandırmaq məsələsi ortaya çıxanda həmin dosye əlimizin altında olacaq" "Televiziya və radio yayımı haqqında" Qanunda edilmiş son dəyişiklikdən sonra Milli Televiziya və Radio Şurasına qanun pozuntularına yol verən verilişləri dayandırmaq səlahiyyəti verilib. Özəl televiziya kanallarında yayımlanan şou xarakterli verilişlər haqqında dosyaların hazırlanması da məhz bundan irəli gəlir. Tutaq ki, sabah hansısa verilişə dayandırmaq məsələsi ortaya çıxanda həmin dosye əlimizin altında olacaq".

Bunu APA-ya Milli Televiziya və Radio Şurasının (MTRŞ) Ekspertiza, Proqramlaşdırma və Analitik şöbəsinin müdiri Təvəkkül Dadaşov deyib. O bildirib ki, dosyada verilişlərin ümumi məzmunu və məqsədi geniş şəkildə əksini tapacaq: "Ümumiyyətlə, verilişdə hansı məsələlər müzakirə olunur, veriliş tok-şoudur, ya əyləncəlidir, yaxud maarifləndiricidir, yəni bu kimi məsələlər dosyədə göstəriləcək. Bir də verilişdə əvvəl və indi yol verilən qanun pozuntuları da dosyədə əks olunacaq ki, verilişlə bağlı ümumi mənzərə yaranı. Məsələn, bu gün verilişdə qanun pozuntusu baş verir. Amma əvvəl verilişdə belə bir hal aşkarlanmayıb. Yaxud da əksinə. Bu kimi təsadüfi hallar dosyədə nəzərə alınacaq. Digər bir verilişdə qanunvericiliyin pozulması, milli-mənəvi dəyərlərə hörmətsizlik halları mütəmadi olaraq təkrarlanır".

Şöbə müdirinin sözlərinə görə, dosyaları hazırlanacaq verilişlərin siyahısı konkretləşməyib: "Bütün verilişlər haqqında hazırlanacaq dosyelərə eyni yanaşma tətbiq olunacaq. Başqa cür anlaşılmasın, bu, bizim işimizin mahiyyətidir. Biz bütün verilişlərlə bağlı məlumatlı olmalıyıq. Monitoring şöbəsində hər bir monitoringçinin cavabdeh olduğu kanal var. Dosyaların əsasında rəhbərliyə arayıb təqdim edəcəyik ki, məsələn, filan verilişdə müsbət məqamlar, filan verilişdə isə mənfi məqamlar üstünlük təşkil edir. Buna tam "qara siyahı" da demək olmaz. Çünki müsbət məqamlar da dosyədə qeyd olunacaq. Amma təbii ki, neqativ aspektlərdən fərqlənən verilişlərin dosyələr əsasında ayrıca "qara siyahı" olacaq".

Milli valyuta olan manatın sabitliyi yenə gündəmdədir. İlin əvvəlində baş verən kəskin devalvasiyadan sonra özünü düzəldə bilməyən iqtisadiyyat və bank sektorunu növbəti ciddi təhlükə təhdid etməkdədir. Ekspertlər növbəti devalvasiyanın anonsunu verib. Həmçinin, manatın düşməsinin nəticəsi barədə bədbin proqnozlar veriblər.

Ekspert Samir Əliyevin musavat.com-a verdiyi açıqlamaya görə, Azərbaycanda ikinci devalvasiya baş verərsə, bu, ilk növbədə bank sektorunun çökməsinə gətirib çıxaracaq: "Çünki birinci devalvasiyanın neqativ təsirləri də özünü bank sektorunda göstərirlər. Bankların maliyyə vəziyyəti pisləşir, zərəri artır, gəlirləri azalır. Problemlə kreditlərin həcmi artır. Bankların valyuta mövqeyi pisləşir. Xarici banklar qarşısında öhdəliklərini yerinə yetirməkdə çətinlik çəkirlər. Bir sözlə, banklar çox pis durumdadır. Hələ birinci devalvasiyanın nəticəsi ortadan qalxmayıb. Düşünürəm ki, ikinci devalvasiya baş verərsə, bu, Azərbaycanın bank sisteminin, maliyyə sisteminin konkret olaraq çökməsinə gətirib çıxara bilər. Digər nəticəsi ölkədə yüksək inflyasiyaya gətirib çıxaracaq. Yeni qiymətlərin həddindən artıq bahalaşmasına, idaxal olunan malların qiymətinin artmasına gətirib çıxara bilər. Bu da makroiqtisadi sabitliyin pozulmasına gətirib çıxaracaq. Yeni ümumən götürəndə, ikinci devalvasiya arzuolunmazdır. İnsanların küt-

İkinci devalvasiya baş verərsə...

Ekspertlər bildirirlər ki, gözlənilən ikinci devalvasiya bank sistemini çökdürə bilər, bankların yarısı batacaq, sosial partlayış riski var...

Samir Əliyev

ləvi şəkildə manatdan imtina etməsinə, alış-verişi xarici valyuta ilə gətirib çıxara bilər. İkinci devalvasiya Azərbaycan iqtisadiyyatının maliyyə dayanıqlığını, sabitliyi riskini alt-üst edə bilər".

Ekspertin sözlərinə görə, ikinci devalvasiya baş verəcəyi halda, ölkə bankları çökəcək: "İlkin dövrdə bankların ən azı yarısı birbaşa çökəcək. Digərlərində də problem yaranacaq, çox arzuolunmaz nəticə yarana bilər. İşsizlik, ixtisarlardan fəvriyyə sosial partlayış ehtimalları da var".

Qeyd edək ki, milli valyuta ilə bağlı ekspertlər ciddi narahatlıq ifadə edirlər. Bildirilir ki, manatın gələcək taleyinin neftin qiymətindən birbaşa asılılığı var. Ölkəyə gələn valyuta ehtiyatlarının kifayət qədər böyük bir hissəsi neftdən asılıdır. Neftin qiyməti aşağı səviyyədə qaldıq-

ca, manata basqılar artır. Bildirilir ki, hökumət bu ilin noyabrına qədər manatı sabit saxlamağa cəhd edə bilər. Parlament seçkilərindən sonra hakimiyyətin qəti qərar verəcəyi və manatın yenidən ucuzlaşmasına gedəcəyi vurğulanır.

Ekspertlərin fikrincə, neft gəlirlərinin azalması və avro ilə dolların məzənnəsinin

bir-birinə olan münasibətlərinin manata təsiri milli valyutanın sabitliyində mühüm rol oynayır.

Buna görə də bu səbəblər fonunda yeni qərarlar verilməzə, ilin sonuna ölkədə yeni devalvasiya qaçılmazdır. Qeyd edilir ki, ikinci devalvasiya bank və özəl sektora ciddi təsir edə bilər. İkinci kəskin devalvasiya iqtisadiyyatı tam çökdürə bilər. Bəzi ekspertlərə görə, dövlət ilin sonuna kimi ikinci devalvasiyanın olmaması üçün çalışsa da, bu, mümkün olmaya bilər. Bildirilir ki, növbəti kəskin devalvasiya 15-20 faiz həddində gözlənilir.

□ Rəy RƏFİYEVA

Məşhur iş adamının oğlunu avtoqəzaya görə həbsə alıblar

"Metkartinq" istirahət və əyləncə mərkəzinin sahiblərindən olan Şahin Hüseynlinin oğlu 5 il 8 ay müddətinə azadlıqdan məhrum olunub

Azərbaycan həbsxanalarında məşhur siyasətlə yanaşı məşhur iş adamlarının, məmurların, onların övladlarının olması günümüzün reallığıdır. Mətbuatda ara-sıra "filan məmurun oğlu qəza törətdi" başlıqlı xəbərlərə rast gəlirik. Amma mətbuatdan və ictimaiyyətdən gizlədilmiş qəzalar da az deyil.

Aldığımız məlumata görə, bir müddət Bakının mərkəzində, "Alov qüllələri"nin yaxınlığında "Yaguar" markalı bahalı maşın yüksək sürətlə divara çırpılıb. Nəticədə bir nəfər ölüb. Qəza zamanı nəqliyyat vasitəsinin sürkanı arxasında Bakının məşhur məkanlarından olan "Metkartinq" istira-

hət və əyləncə mərkəzinin sahiblərindən olan Şahin Hüseynlinin oğlu Kənan Hüseynli olub. Nəqliyyat vasitəsinin Ş.Hüseynliyə məxsus olması, qəza zamanı isə oğ-

lunun idarə etdiyi bildirilir. Qəza zamanı dünyasını dəyişən isə K.Hüseynlinin dostu olub. Olaydan sonra Ş.Hüseynli oğlunu qurtarmaq üçün bir çox ünvanlara baş

vursa da, alınmayıb. K.Hüseynli həbs edilib və 5 il 8 ay müddətinə azadlıqdan məhrum olunub. K.Hüseynli hazırda məhkumluq həyatı yaşayır.

Ş.Hüseynli özü gündəmə 2012-ci ilin yanvar ayının 2-də Bakının məşhur "Neolit" restoranında qanlı insident törətməklə gəlib. Vaxtilə özünə məxsus olan restoranda ona irad bildirilməsi Ş.Hüseynliyə qəzəbləndirib. O dövrdə olayla bağlı Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi və Bakı Şəhər Prokurorluğunun yaydığı məlumatda deyilirdi ki, Şahin Hüseynli sərəxş vəziyyətdə əylənmək üçün "Neolit" restoranına gəlib. Lakin o, özünə məxsus "Yaguar" markalı avtomobili restoranın qarşısında düzgün saxlamayıb. Nəticədə restoranın əməkdaşları ilə aralarında mübahisə yaranıb. Restoranın əməkdaşlarının iradlarını qəbul etməyən Şahin Hüseynli intizama dəvət ediləndə, əksinə, o, bundan daha da əsəbiləşib. Və avtomobilinin yük yerində gəzdirdiyi özünə məxsus 16 kalibrli, yivsiz qoşalılı ov tüfəngindən restoranın giriş qapısına atəş açdı. Bu zaman "Neolit"də istirahət edən çoxsaylı insanlar

Metrodan istifadə edənlər mütləq oxusun...

Bakı Metropoliteni "Metrokart"la bağlı yeni qaydalara aydınlıq gətirib

Bakıda avqustun 8-dən etibarən Bakı Metropoliteni stansiyasına daxil olmaq üçün vahid ödəniş kartı kimi "Bakikart" və "Bakikart Məhdud istifadə üçün" kartların istifadəsinə başlanılır.

"Bakı Metropoliteni" QSC-dən verilən məlumata görə, ilkin mərhələdə "Bakikart" və "Bakikart Məhdud istifadə üçün" kartlarından "BakuBus" MMC-yə məxsus avtobuslarda və Bakı metropolitenində gediş haqqının ödənişi üçün istifadə ediləcək.

"Bakikart" və "Bakikart Məhdud istifadə üçün" kartlarını bütün stansiyaların vestibüllərində və "BakuBus" MMC-yə məxsus marşrutların Bakıdakı dayanacaqlarda quraşdırılmış yeni terminallardan əldə etmək olar.

Qeyd edək ki, "Bakikart"-ın (plastik kart) qiyməti 2 manatdır və 1 gediş haqqının qiyməti isə 0,20 manatdır. Terminallarda kartın balansını artırmaq mümkündür. Bu növ kart yuxarıda adları çəkilən nəqliyyat vasitələrində daimi istifadə edən sərnişinlər üçün nəzərdə tutulub.

"Bakikart Məhdud istifadə üçün" kartın qiyməti də 0,20 manatdır. Bu növ karta yalnız satın alınarkən 1,2,3 və ya 4 gediş yükləmək mümkündür. 1 gediş haqqının dəyəri 0,20 manatdır. Terminallarda bu növ kartların balansını artırmaq mümkün deyil. Bu növ kart yuxarıda qeyd edilən nəqliyyat vasitələrindən çox az istifadə edən şəhərin qonaqları və sakinləri üçün nəzərdə tutulub.

Hər iki növ kart heç bir halda geri qaytarılmır.

Qurum "Metrokart"-ın yeni karta inteqrasiya qaydalarına da aydınlıq gətirib. Belə ki, "Metrokart"-ın girov dəyəri 2 şəkildə gediş haqqı olaraq istifadə oluna bilər:

"Metrokart"-ın girov dəyəri "Metrokart"-a gediş haqqı olaraq yüklənir. "Metrokart"-ın balansını sıfır olduqda atılır və yeni "Bakikart" alınaraq istifadə olunur. "Metrokart"-ın girov dəyəri və balansında olan məbləğ "Bakikart"-a köçürülərək istifadə edilir.

"Metrokart"-ın balansında olan gediş haqqı sentyabrın 30-na qədər istifadə oluna bilər. "Metrokart"-ın girov dəyəri və balansında olan məbləğ "Bakikart"-a köçürmək istəyən sərnişinlər yeni terminal vasitəsilə "Bakikart"-ı alıb istifadədə olan "Metrokart"-ı ilə birlikdə stansiyanın xəzinədarına təqdim etməlidir.

Bir ədəd "Metrokart"-ın girov dəyərini və ona yüklənmiş məbləği yalnız bir ədəd "Bakikart"-a transfer etmək mümkündür. "Metrokart"-ı qaytarmaq istəyən sərnişinlər kartın girov dəyərini avqustun 15-nə kimi stansiyaların xəzinədarlarından geri ala bilərlər.

Avqustun 15-dən sentyabrın 30-dək "Metrokart"-ın girov dəyəri sadəcə gediş haqqı kimi istifadə olunacaq.

Sentyabrın 30-dək metropolitenə "Metrokart" və "Bakikart"-ın birgə istifadəsi həyata keçiriləcək. Sentyabrın 30-dan etibarən "Metrokart"-ın istifadəsi dayandırılacaq.

vahiməyə düşərək restoranı tiffədə etdiyi tüfəng maddi sü-tərk edib, foyədə olmuş Fəxrəddin Nağıyev isə açılmış atəş nəticəsində bədəninin müxtəlif nahiyələrindən xə-sarətlər alıb. Dərhal hadisə yerinə gələn Nizami Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları Şahin Hüseynliyə zərərsizləş-də, əksinə, o, bundan daha da əsəbiləşib. Və avtomobilinin yük yerində gəzdirdiyi özünə məxsus 16 kalibrli, yiv-siz qoşalılı ov tüfəngindən restoranın giriş qapısına atəş açdı. Bu zaman "Neolit"də is-tirahət edən çoxsaylı insanlar

tiffədə etdiyi tüfəng maddi sü-but kimi götürülüb. Cinayətin törədilməsində təqsirli bilinen Şahin Hüseynliyə həmin maddə ilə ittiham elan olun-maqla barəsində məhkəmə-nin qərarı ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Amma aradan bir müddət keçdikdən sonra Şahin Hüseynli atasının və yüksək vəzifəli qohumlarının sayəsində həbsdən çıxmağı bacarıb. Ş.Hüseynlinin əvvəl-lər Bakı Şəhər Prokurorlu-ğunda işlədiyi haqda da mə-lumatlar var.

□ E.HÜSEYNOV

Hüquq müdafiəçilərinin məhkəməsi yekun mərhələdə

qustun 10-da davam etdiriləcək. Leyla və Arif Yunuslar Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (Dələduzluq (külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə), 192.2.2-ci (Qanunsuz sahibkarlıq (külli miqdarda gəlir əldə etməklə törədildikdə), 213.2.2-ci (Vergi ödəməkdən yayınma) külli miqdarda törədildikdə), 320.1-ci (Hüquq və ya vəzifədən azad edən vəsiqəni və ya digər rəsmi sənədi istifadə etmək məqsədi ilə saxtalaşdırma və ya qanunsuz hazırlama, yaxud bu cür sənədi satma, habelə eyni məqsədlə Azərbaycan Respublikasının saxta dövlət təltifini, ştamplı, möhürü, blankı hazırlama və ya satma) və 320.2-ci (bile-bile saxta sənədlərdən istifadə etmə) maddələri ilə ittiham ediliblər. Onla-

Prokuror Yunuslara

20 il həbs cəzası istədi

Dövlət ittihamçısı Leyla Yunusun 11, Arif Yunusun isə 9 il azadlıqdan məhrum edilməsini tələb edir; müttəhimlərin vəkilləri onların bəraət almasına nail olmaq niyyətindədirlər; "Human Rights Watch": "Onlar dərhal azadlığa buraxılmalıdır"

Avqustun 6-da Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Leyla və Arif Yunusların məhkəməsi davam edib. "Turan"-ın xəbərinə görə, prosesi bu dəfə də yarımqapalı şəraitdə keçirilib. Belə ki, məhkəməni izləməyə gələn jurnalistlər və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri zala buraxılmayıb.

Vəkillər məlumat veriblər ki, proses zamanı Arif Yunusun vəziyyəti yenidən pisləşib. O, məhkəmə zalına gətirilərkən durumu yaxşı olmayıb. Bu səbədən iclas başlayan kimi Leyla Yunus həyat yoldaşının vəziyyətinin ağır olduğunu, ona təcili şəkildə tibbi yardım göstərməli olduğunu bildirib. O, Arif Yunusun infarkt həd-

dində olduğunu deyib. Arif Yunus salındıqları şüşə kabinetdə oturma bilmədiyi üçün oradakı skamyanın üstünə uzadılıb. Vəziyyətin gərgin olduğunu gören hakimlər prosesdə fasilə elan ediblər, məhkəməyə həkim çağırılıb.

Fasilədən sonra dövlət ittihamçısı çıxış edib və ittihamların təsdiqini tapdığını deyib.

Prokuror Leyla Yunusa 11, Arif Yunusa 9 il azadlıqdan məhrum etmə cəzası istəyib.

Vəkil: "Bunun nəyi cinayətdir?"

"Arif Yunusun 9 il müddətində həbs olunması barədə prokurorun təklifi tamamilə əsassızdır". Bunu **A.Yunusun vəkilli Əfqan Məmmədov** deyib. O, jurnalistlərlə söhbətində bildirib ki, dövlət ittihamçısının yekun çıxışında yeni heç nə olmayıb, prokuror mahiyyətə ittihamnaməni təkrar edib və A.Yunusun cinayətinin nədən ibarət olduğunu açıqlamayıb. Belə ki, onu dələduzluqda ittiham edərkən istintaq A.Yunus kimin vəsaitini mənimsədiyini, kimin etibarından sui-istifadə edərək onu aldatdığını açıqlamayıb. "İttihamın bütün mahiyyəti ondan ibarət olub ki, A.Yunus pullarını özünün bir hesabından başqa bir hesabına köçürüb. Digər bir cinayət isə odur ki, Arif Yunusun xaricdə yaşayan qardaşı onun mənzil alması üçün pul verib. Bunun nəyi cinayətdir?" deyərək, vəkil qeyd edib.

O deyib ki, 24 şahidin heç biri A.Yunusun əleyhinə ifadə verməyib.

L.Yunusun vəkilli Ramiz Məmmədov prokurorun çıxışı ilə razı olmadığını bildirib. Onun sözlərinə görə, müdafiə tərəfi yekun çıxışın hazırlanması üçün 10 gün vaxt istəyib, lakin məhkəmə cəmi 3 gün vaxt verib.

Müttəhimlərin vəkilləri onların bəraət almasına nail olmaq niyyətindədir. Proses av-

ra qarşı dövlətə xəyanət ittihamı isə ayrıca icraata götürülüb. Leyla Yunus ötən il iyulun 30-da, Arif Yunus isə avqustun 5-də həbs olunub. "Amnesty International" təşkilatı onları vicdan məhbusu kimi tanıyıb.

"Human Rights Watch": "Bu, məhkəmənin siyasi sifarişli proses olduğunu təsdiqləyir"

"Azərbaycan hakimiyyəti ağır vəziyyətdə olan yaşlı hüquq müdafiəçiləri Leyla və Arif Yunuslara qarşı təqiblərə son qoymalı, onları dərhal azad etməlidir". "Human Rights Watch" təşkilatının yaydığı bəyanatda belə deyilir. "Leyla və Arif Yunusların təqib olunması və həbsi ədalət mühakiməsinin parodiyasına çevirilib, onların səhhətinin pisləşməsinə və yekun nəzərə alsaq bu cür məhkəmə prosesi yalnız qınaq doğurur", - HRW-nin Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə direktoru Hyu Uilyamson bildirib. "Bu yaşlı adam nə dərəcədə xəstədir ki, həttə oturma da bilmir. Bu, məhkəmənin oyunbazlıq, siyasi sifarişli proses olduğunu təsdiqləyir" deyərək, o qeyd edib.

"Leyla və Arif Yunusların tibbi yardıma ehtiyacı var. Azərbaycanın beynəlxalq tərəfdaşları qətiyyətlə və yekdilliklə bu məhkəmə prosesini pisləməlidirlər" - Hyu Uilyamson bəyanının sonunda vurğulayıb.

□ "Yeni Müsavat"

İqtidara sanksiyalar yenə gündəmə gəlir

"Freedom House" təşkilatının prezidentinin çağırışına reaksiya: "İnanırcı deyil, çünki..."

ABŞ-da yerləşən "Freedom House" təşkilatının prezidenti Mark Laqon "Amerikanın səsi" radiosuna Azərbaycandakı vəziyyətlə bağlı müsahibə verib. O, bildirib ki, Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinə, müstəqil mətbuata və siyasi fəallara qarşı vəsət alan basqılar hökumətin sistemik siyasətinin göstəricisidir və Qərbi dövlətləri Azərbaycan hökumətinin davranışına sərt reaksiya verməlidir: "Vəziyyət olduqca ağırdır. Avropa və Avrasiya üzrə müşahidəçilər dərk edirlər ki, bu, insan haqlarının bəhrədarlığında olduğu bir ölkədir. Buradakı siyasi məhburların sayı Rusiya və Belarusda olduğundan ikiqat artıqdır. İfade azadlığına, toplaşma azadlığına və vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarına qarşı basqılar sistemik hal alıb. Avropa İttifaqı və ABŞ enerji çıxışına, ticarətə və təhlükəsizlik maraqlarına verdiyi diqqəti insan haqlarına verməyib. Onlar da hesab edirlər ki, bu cür sərt tədbirlərə əl atmağa imkan var.

Amerika olaraq biz ünvanlı sanksiyalardan istifadə etməliyik. Biz pozuntulara və korrupsiyaya görə məsuliyyət daşıyan insanları hədəf almaq üçün dəqiq mexanizmlər inkişaf etdirmişik. Bu, həmin hədəfli sanksiyaları işlətmək üçün kifayət qədər şüurlu vəziyyətdədir.

Qeyd edək ki, bir müddət əvvəl ABŞ-da Azərbaycan hökumətinə, onun ayrı-ayrı təmsilçilərinə qarşı sanksiyalara tətbiq olunması qaldırılmışdı.

ABŞ dövlət katibinin sabiq köməkçisi David Kramerin açıqlamasında bildirmişdi ki, sanksiyalar ünvanlı olacaq və insan haqlarını pozulmasında məsul olan məmurlara tətbiq olunacaq. Bura viza qadağası və bank hesablarının dondurulması daxildir.

Bəs, deyilənlərin reallaşması ehtimalı varmı? ABŞ-in Azərbaycan hakimiyyətinə sanksiyalar tətbiq etməsi realdır mı?

Politoloq Qabil Hüseynli bildirdi ki, indiki vaxtda ABŞ-in Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı sanksiyalar tətbiq edəcəyi inandırıcı deyil. Çünki ABŞ regionda bu qədər gərginliyin, problemlərin olduğu vaxtda işi-işə qatmaz: "Ən azından bu saat ABŞ-in başı Rusiya ilə bağlı, İŞİD-lə bağlı problemlərə qarışıb. Belə bir şəraitdə regionun mühüm dövlətlərindən biri olan Azərbaycanla münasibətləri kökündən korlayacaq addım atmaq, müxtəlif sanksiya qanunlarını Azərbaycan siyasi elitasına tətbiq yerinə düşməzdi. Heç bunun əsası da olmazdı".

Politoloqun fikrincə, Amerika Azərbaycanla münasibətləri düzəldəcək. Bu münasibətlərin düzəlməsi üçün lazım olan nə varsa hamısı ediləcək: "Çünki Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin o qədər də uzaq olmayan keçmişə yaxın dostluq və strateji əməkdaşlıq tellərinə əsaslanırdı. İndi münasibətlər bir qədər soyuyub və müəyyən qarşıdurma elementləri müşahidə olunur. Amma bəzən bu, mediada həddən artıq şişirdilmiş şəkildə təqdim olunur. Mən güman edirəm ki, hər halda Azərbaycan tərəfi də müəyyən kompromislər yolu seçməklə bu münasibətlərin normal məcraya yönəlməsinə çalışacaq. ABŞ tərəfi də sözsüz ki, Azərbaycanla münasibətlərin sanksiyalar tətbiqi səviyyəsinə qədər pisləşməsinə istəməz".

□ Etibar SEYİDAĞA

Anna Məcnumyan

Ermənistanda məşhur teleaparıcı öldürüldü

Ermanın Açıqnyak rayonunda ölkənin tanınmış televiziya aparıcısı və ekstrasens Anna Məcnumyan öldürülüb. Modern.az Ermənistan KİV-nə istinadən xəbər verir ki, yaşadığı mənzildə cəsədi aşkarlanan 53 yaşlı aparıcının çoxsaylı bıçaq xəsarətləri aldığı müəyyən olunub. Yerli hüquq-mühafizə orqanları tək yaşayan ekstrasensin öldürülməsi ilə bağlı istintaq hərəkətlərinə başlayıblar.

Anna Məcnumyan "Şant TV" kanalında yayımlanan "6-cı hiss" verilişinin aparıcısı və ekstrasens kimi tanınırdı.

Qarabağ problemində vaxt məsələsi...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bu isti yay günlərində yazımı uzaq İspaniyanın uzaq bölgəsindən - Kataloniyadan başlamaq bir az təəccüblü və bəlkə də bir az da əcaib görünə bilər. Ona görə ki, o insanlara ki, İspaniya maraqlıdır, onlar indi bu yay günlərini elə İspaniyada keçirirlər...

Maraqlanmayanlara isə onsuz da hər şey maraqsızdır. Amma ümid edirik ki, Qarabağla maraqlananlar hər halda çoxdur, xüsusən də əhalinin böyük bir hissəsi bu isti yay günlərini Qarabağda keçirə bilmədiklərinə görə çox acıqlıdırlar...

Qərəz, keçək mətləbə. Kataloniya bölgəsində növbəti seçki-referendum gözlənilir. Bölgənin administrasiyası belə hesab edir ki, bu seçkilər müstəqillik məsələsində aydınlaşmaya apara biləcək...

Mərkəzi hakimiyyət, İspaniya isə belə hesab edir ki, müstəqilliklə bağlı referendum ölkənin ali qanuna ziddir, çünki Kataloniyanın İspaniyadan tam ayrılmaq hüququ yoxdur...

Bunları niyə görə deyirik və nədən bu dözülməz yay günlərində sizin istirahətinizi belə uzaq problemlərlə bir növ pozuruq? Məsələ bundadır ki, bu Kataloniya da, İspaniya da Avropadır, Qərbdir...

Özümüə sual verəndə ki, bəs niyə Avropa Qarabağ məsələsində birmənalı mövqə tutmur, o saat yadımıza sallaq ki, Avropada da oxşar problemlər - tutaq ki, İspaniyada Kataloniya, Böyük Britaniyada Şotlandiya problemi var...

Və bütün bu problemlərin içində "bişən" Avropa ona görə də bəzi məsələlərə çox sadə, bir az da sakit baxır... Onlar üçün azlıqların problemi həmişə önəm kəsb edib, ona görə də bu problemlərə çox həssas yanaşırlar...

Bilirsiniz, onları bir çox hallarda başa düşmək bizim üçün olduqca çətin olur. Mənim burada seminarların birində bir əcnəbi səhətim yadıma düşür. Həmin o əcnəbi deyirdi ki, biz başa düşə bilmirik ki, necə olur, gürcülər kimi kiçik bir xalq digər xalqın azadlığa canatmasını başa düşə bilmir, necə olur ki, Gürcüstan kimi kiçik dövlət özünü az qala imperiya kimi aparır?..

Mən təbii ki, ona vəziyyəti izah etməyə çalışdım. Hətta Qarabağ haqqında bu adamın fikrini öyrənməyə çalışdım. Amma Qarabağ haqqında bir söz demədi və mən belə başa düşdüm ki, Qarabağ haqqında da o, gürcülərlə söhbət edərkən danışır... Nə etmək olar? Avropalılar belədir... Məsələn, mən çox təəccüb edirdim ki, polyaklar öz torpaqlarının böyük bir hissəsinin Ukraynada və ya Belarusda qalmasından olduqca sakit danışirlar, hətta bu haqda danışanda gülümsəyə bilirlər. Doğrusu, mən bizim torpaqlarımız haqqında və hətta İranda qalan torpaqlarımız haqqında danışanda nəinki gülümsəyə bilmirəm, hətta həyəcənsiz danışa bilmirəm...

Avropalılar məsələni başqa cür həll ediblər - hər bir avropalı özünü bütün Avropa ölkələrində öz vətəninə olduğu kimi hissə edə bilər, orada yaşaya və çalışa bilər...

Bəlkə biz də Qafqazda buna nail olsaydıq onda bizə də çox şey sadə görünərdi. Amma hələki biz avropalılar, avropalılar da bizi çox çətin başa düşürük...

O ki qaldı bu prosesdə zaman məsələsinə, Avropa da, dünya da getdikcə daha çox kosmopolitləşir. Onlar səhə məsələləri üzərində baş sındıranları "iki ölçülü coğrafi təkəkkür sahibləri" adlandırırlar. Qitə, Yer kürəsi-getdikcə daha çox insan belə dəyərlərə önəm verir...

Demirik ki, onların içində başqa cür düşüncələr yoxdur. Yox, onlar da var, amma ümumi tendensiya qloballaşmaya meyillidir...

Bir daha özümüz-özümüzə sorşuruq ki, bu isti yay günlərində sizin vaxtınızı belə məsələlərlə niyə alırıq? Məsələ bundadır ki, hamı deyir ki, guya vaxt bizim xeyrimizə işləyir. Amma belədirmi?..

Təhlil aparanda görürsən ki, həm belə də demək olur, həm də başqa cür. Bəli, dünya getdikcə daha çox iriləşməyə, bütövləşməyə doğru gedir, böyük birliklər və siyasi-iqtisadi ittifaqlar yaranır. Bu, mənada vaxt həm də bizim də xeyrimizə işləyir...

Amma bu qlobal inteqrasiya prosesinin içində xırdalşama, differensiallaşma tendensiyaları da var. Bəzən deyirlər ki, daha möhkəm birləşmək üçün gəlin indi ayrılmaq... Bu mənada isə vaxt, zaman bizim xeyrimizə işləmir...

İndi nə edək? Gəlin Qarabağ problemini mümkün qədər tez həll edək, çünki bu dünyanın işlərini bilmək olmur. Bu gün belədir, sabah isə elə...

Noyabrın 1-də Azərbaycanda keçiriləcək parlament seçkilərində bütün dairələri əhatə etmək üçün ictimai xadimlərin təşəbbüsü ilə "125-lər" Siyasi Klubu təsis edilib. Artıq bir çox dairələr üzrə namizədlərini bəyan edən klub, daha bir dairə üzrə öz namizədinin kimliyini açıqlayıb.

üçün yetərli deyil. Bəzən bu amillərə gerek də olmur. İnsanların səsleri yetəcəyi adamlara ehtiyacları var. Hamımız bu ölkə üçün nələrsə etmək istəyirik. Taniyanlar bilir ki, imtiyaz dalınca qaçan deyiləm. Öz ruhumla rahatam. Yazıçı-jurnalist olmaq mənə yetir. Ancaq adamlara bacardığımdan artıq kömək etmək istəyəndə çətinlik yaşayıram. Buna görə də seçilsəm, onların səsinə çevriləcək millət vəkili olacağam. Tanıdıqları və

- Elə adamlar var, deputat olduqdan sonra mənfəə tərəf dəyişiblər... Millət vəkili seçilsəm, onlar kimi olmaqdan qorxuram açığı.

- *Özünü inamınız yoxdur?*

- Var, bütün hallarda ən pisini də düşünməli olursan. Jurnalist, yazıçı cəmiyyətin redaktorudu. Umberto Eko müsahibəsində jurnalistikani, qəzetçiliyi cəmiyyətin tənqidçisi adlandırır, baxmayaraq ki, bizi uzun illər jurnalistin qərəz-

"Millət vəkili xalqın başında yox, yanında olmalıdır"

Klubun təsisçilərindən biri olan, yazar Aysel Əlizadə parlament seçkilərində 8 saylı Binəqədi 1-ci seçki dairəsindən namizəd olacaq. Həmin dairənin hazırda deputatı Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədovdur. Çox güman ki, builki seçkidə Oqtay Əsədovun namizədliyini hakim Yeni Azərbaycan Partiyası 8 saylı dairədən irəli sürəcək. Aysel Əlizadə ilə söhbətimizdə ona ünvanladığımız ilk sual da bununla bağlı oldu.

- *Aysel xanım, niyə ən çətin dairələrin birindən namizədliyinizi vermək qərarına gəlmisiz? Ölkə konstitusiyasına görə dövlətin üçüncü şəxsinin deputat olduğu dairədən namizəd olmaq istəyi nə ilə bağlıdır?*

- 8 saylı seçki dairəsi çoxdandır yaşadığım ərazidir. Burada mənə yaxşı tanıyırlar. Üstəlik, mən də həmin ərazini yaxşı tanıyıram, spesifikliyinə bələdəm. Deputatın seçicilərinə əlçatan olması gərəkdir. Ərazidə kimin millət vəkili olduğunu hiss etməlisən. Şəxsən mən son beş ildə bunu hiss etməmişəm, eləcə də digər sakinlər. Bu yaxınlarda yazımda bir az bu mövzuya sataşdım ki, Oqtay müəllim seçki öncəsi təbliğatında binamızın qarşısında ağac əkdirdi. Sonra düz beş il biz probleminiz olanda niyyət edib həmin ağaca parça bağladığ.

- *Oqtay müəllim sızdan bir deputat deyil, onun spiker kimi imkanları seçicilərin problemlərinin həllində daha genişdir. Seçiciləri onun qəbulunada düşə bilmirlər?*

- Bəlkə kiməsə düşə bilib, bundan xəbərim yoxdu. Bildiyim odur ki, seçiciləri üçün əlçatmazdır. Biz onu yalnız video buraxılışlarda görürük.

- *Seçki yarışını necə təşəvvür edirsiniz? Milli Məclisin spikerinin seçkidə rəqibi olaraq*

Aysel Əlizadə: "Seçilsəm, seçicilərin səsinə çevriləcək deputat olacağam"

"Problemi, dərdi olan adamlar müraciət edir, deyirsən, ilahi, mənə elə bir imkan ver, bu adamlara kömək edə bilim"

yəqin ki, inandıqları üçün problemi olanda mənə üz tutan insanlar var. Detallara varmaq istəmirəm. Elə bir zamanda yaşayırdıq ki, artıq məsul adamların vətəndaşların, xalqın başında yox, yanında olması gərəkdir. Onların yanında olacağam.

- *Azərbaycan seçicisi praqmatikdir. O baxımdan ki, seçki günlərində kim gəlib onun həyatını təmir etsə, maddi baxımdan dəstək versə, mərasim evi tikəsə, gedib ona səs vermə ehtimalı yüksəkdir. Sizi belə şeylər qorxudurmu, bu gün yanınızda olan adamlar sabah şirmikləndirici məsələlərə uyub başqasına səs verə bilərmə?*

xətti onsuz da təmizlənəcək, lyukun qapağı seçkisiz də qoyulacaq, namizəddən böyük şeylər gözləyər. Böyük və əsas məsələ isə insanların parlamentdəki səsidi. Xalq ona görə kiməsə səs verir ki, o da xalqa səs versin.

- *Namizədliyiniz açıqlandıqdan sonra aldığınız reaksiya necə oldu?*

- Başa düşdüm ki, ömrü boyu dürüst olmaq bir gün həlledici məqamda insana haqqında deyilən "ədalətli" sözünü qazandırır. Mənim üçün əslində ən böyük zövq bir yazı masasıdır, yerə səpələnmiş kağızlar, divara yapışdırılmış misralar, notlardır. Cəmiyyətimizdə isə o qədər problem var ki, yalnız yazmaq bəs etmir. Daha nələrsə etmək gərəkdir. Mediada olduğum üçün problemi, dərdi olan adamlar müraciət edirlər, deyirsən, ilahi, mənə elə bir imkan ver, bu adamlara kömək edə bilim. Yalnız buna görə millət vəkili olmaq istəyirəm. Bilirəm ki, əsl millət vəkiliyi heç də zövq, komfort və yalnız imtiyaz deyil, əziyyətdir.

- *Millət vəkili seçiləcəyiniz təqdirdə siz də digər deputatlar kimi olacaqsız, yoxsa...*

siz olmasının vacibliyinə inanırırlar. Bir detali isə nəzərdən qaçırmışıq. Qərəzsizlik mövqesizlik deyil. Mənə cəmiyyətimin istər redaktoru olmaq zövq verir. Son uca tənqid həminin və bütünlükdə ölkənin xeyrinədir. Buna qəzəblənmək, bundan incimək, öc almaq yersizdir. Təşəvvür edin, kiməsə yaxşılığınız üçün sizə qüsurlarınızı deyir, siz də adama düşmən kəsilirsiniz. Heç vaxt da əsassız, ağılsız, düşmənçə tənqid etmirəm. Bu işi sevirem. Bundan uzaqlaşmaq istəmirəm. Dünyanın ən gözəl sənəti yazıçılıqdır, jurnalistikadır. Mənə görə yazıçı həm də yaxşı reportyorudur. Bu iki sahənin ağırlığını çəkiyə qoya bilmirəm. Aralarında bərabərlik işarəsi var mənim üçün.

- *Açıqlamanızda demisiz ki, namizədliyinizi irəli sürmək sizin üçün bir az da fədakarlıqdır. Nəyi nəzərdə tutursuz?*

- Əlavə öhdəlik insanın azadlığını qısıtlayır. Maddi, sosial imkanları genişləndirən, hardasa rəhbərlik etmək, xüsusən status qazanmaq üçün hər cür təklif almışam, istəməmişəm. Çünki azadlıqdan vaz keçmək mənim üçün faciədir. Öz azadlığımı toxluq hiss edirm. Toxluq öncə insanın qanında olsun gərəkdir ki, mənəvi rahatlıq hiss etsin. Damara pul, vəzifə dürtmək mümkün deyil. Mənə qələmim və minimum ehtiyaclarımın ödənməsi yetib həmişə. Bir dəfə Qabil Abbasoğlu kitab təqdimatında dedi ki, səni həm də ona görə dəyərləndirirəm ki, yazıçılığı, yarıdıcılığı heç nəyə qurban vermirsən. Bu baxımdan düşüncüm ki, yaradıcı insan üçün əlavə məsuliyyətin altına girmək bir az da qurban verməkdir. İqbal Ağazadə müsahibəsində maraqlı bir fikir söyləmişdi: "Bəzən başqalarının azadlığı üçün öz azadlığından hardasa keçməli olursan".

- *8 saylı dairədə müxalifətdən daha şanslı namizəd olacaqsız halda, onun xeyrinə namizədlikdən imtina edəcəksiniz?*

- Onlar mənim xeyrimə namizədlikdən imtina etsinlər.

□ Etibar SEYİDAĞA

"Jurnalist, yazıçı cəmiyyətin redaktorudu. Mənə cəmiyyətimin redaktoru olmaq zövq verir"

yaxın iki-üç ayda seçki mübarizəsinin necə keçəcəyini düşünürsünüz? İnsanların səsini nə ilə qazanacaqsınız, hansı resurslarınız var?

- Sözsüz ki, Oqtay müəllimin çox böyük maddi və inzibati resursları var. Yalnız zaman göstərir ki, bu, xalqla anlaşmaq

- Ola bilər. Bu, bəlkə də bizim milli qüsurlumuzdur. Biz millət olaraq materialistik. "Soğan olsun, nağd olsun" düşünmüşük həmişə. Ancaq bu təkə xalqın üzərinə qoyulacaq məsuliyyət və yalnız xalqa yükləyəcəyimiz səbəb deyil. Bəzən görürsən hətta prezidentliyə namizəd be-

Bu il noyabrın 1-də Azərbaycanda keçiriləcək parlament seçkilərində bütün dairələri əhatə etmək üçün ictimai xadimlərin təşəbbüsü ilə təsis edilən "125-lər" Siyasi Klubu deputatlığa namizədlər siyahısını açıqlayıb. Siyahıda hələ ki, təxminən səksənə yaxın dairə əhatə olunub. "125-lər" bununla deputatlığa namizədlər siyahısını ictimaiyyətə açıqlayan ilk oldu. Seçkiyə hazırlaşan digər qurumların namizədlər siyahısını nədən hələ açıqlamamasını, nə vaxt açıqlayacaqlarını araşdırdıq.

Müsavat Partiyası İcra Aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlı bildirdi ki, hər hansı partiyanın və ya blokun deputatlığa namizədlər siyahısını açıqlamasını normal qarşılayır, bu, həmin siyasi qüvvənin taktiki bir variantı ola bilər. Müsavat Partiyasında namizədlərin müəyyənləşdirilməsi prosesi isə davam edir. Ola bilər ki, yaxın zamanlarda həmin siyahı elan olunsun: "Amma bizim əsas məqsədimiz ondan ibarətdir ki, siyahını Müsavat Məclisində təsdiq olunandan sonra paylaşmaq daha doğru olardı. Müsavat Nizamnaməsinə görə, namizədlər mütləq Məclisdə təsdiq olunmalıdır. İndi siyahını elan etmək, sonra isə Məclisdə o si-

Partiyalar deputatlığa namizədlər siyahılarını niyə açıqlamırlar?

Hər kəs rəqiblərin kimlər olacağını gözləyir

yahıdakılardan kimlərinse adı təsdiq olunmasa bu, əlavə söz-söhbətə səbəb ola bilər. Amma yaxın zamanlarda artıq yüzdə-yüz dəqiqləşmiş dairələrdəki namizədlərimizi elan etmək haqqında qərar verə bilərik".

8 müxalif partiyanın təmsil olunduğu "Azadlıq 2015" seçki blokunun üzvü, AXP sədri Pənah Hüseyn bildirdi ki, deputatlığa namizədlər siyahısı elan olunması seçkilər rəsmi elan olunduqdan sonra qanunvericiliyə müvafiq təqdim ediləcək. Hazırda müxtəlif dairələrdə namizəd-

lərin son müəyyənləşməsi işləri gedir. Blokumuz işini hər halda yaxın günlərdə tamamlayacaq. Amma prinsip etibarilə hazırlanan bu siyahı yekun siyahı kimi də başa düşülmür. Çünki müxtəlif dəyişikliklər edilə bilər. İstər blok daxili proseslə bağlı, istər digər siyasi qüvvələrlə razılaşmalar əsasında gedən proseslərlə bağlı siyahıda dəyişikliklər edilməsi mümkündür".

AMİP sədri Yusif Bağırzadə hazırda partiyanın namizədlərinin müəyyənləşdirilməsi prosesinin başa çat-

maq üzrə olduğunu bildirdi: "Lap yaxın günlərdə namizədlər siyahısını açıqlayacağıq. Heç bir problem yoxdur. AMİP-in rayon təşkilatları var və rayon təşkilatlarındakı partiya üzvləri namizədliklərini irəli sürürlər. 2010-cu il parlament seçkilərində hətta elə dairələr var idi iki AMİP-çi namizəd idi. İndi biz xeyli vaxtdır çalışırıq ki, hər dairədən partiyanın bir namizədi olsun və bunun üçün ən şanslı iddiaçının üzərində dayanırıq. AMİP seçkilərdə digər siyasi partiyalarla əməkdaşlıq üçün müəyyən danışıqlar da aparır. Danışıqlar apardığımız təşkilatların da namizədlərinin müəyyənləşməsi prosesi gedir. Hələ ki biz seçkiyə təkmil qərarımızı qüvvədə saxlarıq, ancaq blok yaradılması məsələsi də gündəmdə var".

Hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının isə namizədlər siyahısının seçkilərə rəsmi start verildəndən sonra açıqlanacağı bildirilir.

□ E.SEVİDAĞA

Müxalifət liderləri seçkilərdə iştirak edəcəkmə?

Əvəz Temirxan: "Lalə Şövkətin seçkidə iştirakını gözləmirəm"

Araz Əlizadə: "Seçkiyə 4-5 nəfərlə gedəcəyik"

Müsavat Partiyasının sabiq başqanı İsa Qəmbər parlament seçkilərində iştirak edəcək. Bunu partiyanın icra aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlı da təsdiqləyib.

Gülağa Aslanlı İsa Qəmbərin seçkilərdə iştirak etməkdə maraqlı olduğunu deyib. Lakin İsa Qəmbərin hansı seçki dairəsindən namizədiyi irəli sürəcəyi açıqlanmışdır. Digər müxalifət partiyalarının liderlərinin əksəriyyəti də parlament seçkilərində iştirak edəcəklər. Ancaq hələlik yekun qərar verməyiblər və seçki dairələrini də açıqlamaq istəmirlər.

Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyası (KXCP) Ali Məclisinin sədri Bəybalə Əbil musavat.com-a açıqlamasında partiyada seçki hazırlıqlarının aparıldığını, ancaq yekun qərarın verilmədiyini dedi. "Azadlıq-2015" seçki bloku ilə birlikdə seçkilərdə iştirak edəcəklərini deyən B.Əbil bu ayın sonundakı namizədlərin siyahısının hazırlanacağını bildirdi. Partiya sədri Mirmahmud Mirəlioğlu parlament seçkilərdə iştirak edib-ətməyəcəyinə gəlincə, B.Əbil qeyd etdi ki, qərar verilməyə də çox güman ki, partiya sədri seçkilərdə iştirak edəcək və onun da adı namizədlər siyahısında olacaq.

Sosial Demokrat Partiyasının sədri Araz Əlizadə hələ heç bir seçki hazırlıqlarına başlamadığını dedi. Partiya sədri seçkilərdə iştirak edəcəkləri komandanın hər zamanı kimi sabit olduğunu və 3-5 nəfərlə seçkilərdə iştirak edəcəklərini qeyd etdi. Səbəb olaraq isə partiyanın maddi imkanlarının zəif olmasını göstərdi. Araz Əlizadə özünün seçkilərdə iştirakı və iştirak edəcəyi halda hansı seçki dairəsindən namizədiyi irəli sürəcəyi ilə də bağlı qərar vermədiyini bildirdi.

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının qurucusu və ilk sədri Etibar Məmmədovun da seçkilərdə iştirakı gözlənilir. Parlament seçkiləri ilə bağlı hazırlıq işlərinin aparıldığını, rayonlarda görüşlərin keçirildiyini deyən partiyanın hazırkı sədri Yusif Bağırzadə Etibar Məmmədovun seçkilərdə iştirakının gözlənilən olduğunu deyir. Y. Bağırzadə Etibar Məmmədovun seçkilərdə iştirakının tərəfdarı olduğunu, ancaq əsas qərarın partiyanın qucusu tərəfindən verilməyini dedi: "Partiya olaraq Etibar Məmmədovun verəcəyi qərarı dəstəkləyəcəyik".

Azərbaycan Liberal Partiyasının sədri Əvəz Temirxan musavat.com-a açıqlamasında partiyanın seçkilərlə bağlı qərar vermədiyini, müzakirələrin aparıldığını dedi. Ə. Temirxan hələlik partiya nümayəndələrinin 51 faizinin seçkilərdə iştirakın tərəfdarı olmadığını dedi: "Amma müzakirələrimiz davam edir. Partiya rəhbərliyi müzakirələri davam etdirir. Qərar verilərsə, seçkilərdə təkbəşinə iştirak edəcəyik. Bu zaman daha böyük uğur əldə edəcəyimizi düşünürəm".

Ə. Temirxan lideri Lalə Şövkət Hacıyevanın builki parlament seçkilərində iştirak etməyəcəyini dedi.

Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər parlament seçkilərinə hazırlığa öten ilin sonunda başladıqlarını dedi. Lakin partiyanın iki ilə yaxındır təsis edilməsinə baxmayaraq rəsmi dövlət qeydiyyatına alınmaması S.Əkbəri və partiyanın digər üzvlərini ciddi şəkildə narahat edir.

"Azadlıq-2015" seçki blokunda təmsil olunduqlarını deyən S.Əkbər qarşılaşdıqları problemin onların seçkidə iştirakında tərəddüd yaratdığını söylədi: "Hökumətin siyasi partiyalarla görüşlər keçirdiyi ərəfədə, ölkədə demokratiyanın olduğu deyildiyi bir vaxtda partiyamızın qeydiyyatına alınmaması başa düşülən deyil. Ölkədə insanların azad seçkiyə inamı onsuz da qalmayıb. Belə olan vəziyyətdə insanlar, partiya üzvlərini azad, demokratik seçkiyə inandırmaq, səs verməyə dəvət etmək olduqca çətinidir. Partiyada vəziyyət bu baxımdan heç də ürəkəçən deyil. Bu ayın sonundakı müzakirələrimiz davam edəcək. Yekun qərar verməkdə çətinlik çəkirik".

Azərbaycan Demokrat Partiyası da seçkiyə hazırlıq işlərini davam etdirir. Partiya sədri Sərdar Cəlaloğlu seçkilərdə iştirakı ilə bağlı hələ qərar verməyə də partiyanın blok şəklində seçkilərdə iştirak edəcəyini istisna etmir. Blokda ADP və Ümid Partiyasından başqa bir siyasi partiya da təmsil olunacaq. Müzakirələr yekunlaşdıqdan üçüncü partiyanın adı açıqlanmışdır.

□ İlkin MURADOV

Demokratik mühit olmayan seçkidə namizəd "tixacı" yaranır

Razi Nurullayev seçkiyə qatılanların 6 qrupa bölündüyünü əsaslandırdı

Parlament seçkilərinə 3 aydan az vaxt qalır. Bir müddət sonra seçki kampaniyasına rəsmi start veriləcək. Azərbaycanda əksər siyasətçilər, ictimai fəallar seçkilərdən danışarkən ölkədə demokratik seçki mühitinin olmadığını, demokratik seçkilər olacağını gözləmədiklərini bəyan edirlər. Maraqlıdır ki, belə deyilməyinə baxmayaraq hər kəs də seçkiyə qatılacağını bəyan edir. Beləliklə paradoksal bir durum və sual ortaya çıxır. Deyilən kimdirsə, seçkiyə qatılmaq istəyənlərin sayı nədən çoxdur?

"Region" Beynəlxalq Analitik Mərkəzin rəhbəri Razi Nurullayev hesab edir ki, Azərbaycanda siyasət iflasa uğrayıb. Digər tərəfdən isə, siyasətdə səmimiyyət tam olaraq yoxa çıxıb. Ən çox inandığımız və ən çox

özünü radikal qüvvə kimi göstərən belə, hakimiyyətə oyun içindədir. Bir çoxlarının isə hakimiyyətə danışıqları iflasa uğrayıb deyə

seçkidə iştirak üçün ya şərt irəli sürürlər, ya da gözə küllüfürürlər: "Ümumilikdə isə seçkiyə qatılanları bir neçə qrupa böldüm.

Birinci qrup, təcrübəsiz və seçkiyə ilk qatılanlardır ki, onlar fil qulağında yatıblar. Çünki, Azərbaycan mühitində seçki təcrübələri yoxdur. Sadəlövhəsinə səs alacaqlarına və seçiləcəklərinə inanırlar.

İkinci qrup isə fürsətçilərdir. Onlar seçki ərəfəsində yaranan şəraitə uyğun hərəkət etmək istəyənlərdir. Birdən kimsə vuruldu, birdən vəziyyət və siyasət dəyişdi, yaxud potensial namizəd əhəmiyyətli mərhələdə ciddi bir "quş" buraxdı. Bu zaman bu fürsətçilərə meydan açıla bilər.

Üçüncü qrup isə bəxtini sınayanlardır. Bunlar zərərsizdirlər.

Dördüncü qrup pul qazanmaq üçün qatılanlardır. Onlar müəyyən mərhələdə səs-küy yaradıb sonra isə pullu və potensial namizədin xeyrinə geri çəkilərək pul alırlar. Bu artıq bir biznesə çevrilib. Beşinci qrup hakimiyyətlə razılaşdırıb ortaya real iddia qoyanlardır".

R. Nurullayev altıncı qrupun həvəskarlar olduğunu bildirdi və qeyd etdi ki, onlar təcrübə toplamaq üçün seçkiyə qatılırlar.

□ E.SEVİDAĞA

Leyla Yunus və bakteriyalar

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Müqəddəs olanı itlərə verməyin və mirvarilərini donuzlara atmayın; yoxsa bunları ayaqları ilə tapdalayalar və dönüb sizi parçalayalar"

(Matfeyin İncili, 7:6)

Azərbaycanın analoqu olmayan qiymətləri haqda hər gün yeni müqayisələr öyrənirik. Dünən jurnalist Şahvələd Çobanoğlu sosial şəbəkədə yazmışdı: Bakıda 160 manata satılan dərmanı Gürcüstandan cəmi 10 manata alıblar. Dərman bakteriya əleyhinə imiş. Buradakı 150 manat bizim milli bakteriyaların - dövlət məmurlarının cibinə gedir. Onların haqqını verməsən sağala bilməzsən. Sözün əsl mənasındaki bakteriyalar cəmi on manatlıqdır.

AzTV-də bir dəfə çox heyasız yalan eşitmişdim. Hardasa 2 həftə qabaq. Müxbir deyirdi ki, guya gürcülər AZAL-ın xidmətindən yararlanmaq üçün Bakı hava limanına axın edirlər. Qabağını çətinliklə almışlar! Halbuki, tam tərsinədir. Azərbaycanlılar - dünya üzərində tayı-bərabəri olmayan yetim etnosun nümayəndələri harasa uçmaq istəyəndə avtobusla, qatarla, eşək arabasında, payı-piyada, sürünərək birtəhər özlərini Tiflis aeroportuna çatdırırlar. Onları buna məcbur edən nədir? Yəne həmin səbəb: bakteriyalar. Bu dəfə hava yolu ilə yayılan bakteriyalarımız. Məhz onların qudurğanlığı üzündən eyni marşrut Tiflisdən azı 2 dəfə baha başa gəlmiş. Misal üçün, Bakıdan 500 manat verdiyin bilet Tiflisdən bəzən 100-150 manata olmuş. Lap bunun üzərinə Azərbaycandakı hava məsafəsini də gələk və qiymət olsun 250 manat. Yəne də Tiflis bizdən 2 dəfə ucuzdur.

Əlbəttə, bunların hamısını eləyən Leyla Yunus və onun əri Arif Yunusdur. Dünən prokuror dələduzluq maddəsi ilə Leyla Yunusa 11 il, Arif Yunusa isə 9 il həbs cəzası istəyib. Bəs onların dələduzluğu nədən ibarət imiş? Məhkəmə qapalı olduğundan millət heç nə bilmir. Vəkil deyir prokuror bu cəzanı qoştununun altından qıl kimi çəkib çıxardıb, yeni heç bir əsası yoxdur. Amma mən əsası tapmışam: bu ər-arvad AZAL biletlərini bahalaşdıran beynəlxalq dələduzlar şəbəkəsinə rəhbərlik edirlər!

Hələ bu, bir cinayət işidir, onların "vətənə xəyanət", "bədəne qulluq", "dədəyə bəyanət", "dövlətə dəyanət", "Ağdamın verilməsi", "Qubadlinin alınması", "Zəngilanın saxlanması", "Kəlbəcərin oxlanması", "yanan bina sakinlərinə su səpməmək", "dövlət büdcəsini gözüne təpməmək", "vaxtında bu xarabadan aradan cırmamaq", "hakimin ağzını cırmaq", "prokurorun yumurtalarını sındırmaq", "Ali Məhkəməyə tüpürmək", "Konstitusiyaya qusmaq", "YAP-a girmək", "Müsavatdan çıxmaq", "AXCP-dən küsmək", "Nabranda üzmək" və sairə və ilaxir cinayət məcəlləsi maddələri də vardır. Bu işlərin hər birinə görə Leyla xanımı 11 il, Arif Yunusu isə 9 il həbs cəzası gözləyir. Ola bilər bəzi cinayətlərdə Arif Yunus 11, Leyla Yunus 9 il alsın, ancaq bizim üçün elə fərqi yoxdur. Təki millətimiz rahat qarpozunı yesin, qabığını da eşşəyinə versin. Biz bu qəddar quldurlar ailəsinə üst-üstə adambaşına 300 il cəza verəcəyik, zəhmət çəkib yatsınlar. Biz gözləyirik. Bu, kinoda deyilən kimi, "dunyada ən humanist məhkəmədir"!

Bizdə bəzi gopçular da var, adətən belə məqamlarda qarşı edirlər, deyirlər bu hakim, prokuror çərəyi necə yeyir, balalarının üzünə nə cür baxır, Allah bunların belasını verəcək, özlərinin də olmasa nəslinin qabağına çıxacaq və sairə. Bunlar tamamilən uydurma söhbətlərdir, yeri gəlmişkən, indi üzə durub pul qazanan dəyyusların bir çoxunun babası 37-ci il vaxtı üzə durub adamları ölümə yollayıb. Yeni, bu millət həmişə oğruya, yaltağa, alçağa, namərdə, əclafa böyük hörmət bəsləyib, başında oturubdur. Hər cür pisliyə "Bacarana baş qurban" deyiblər. Hər cür alçaqlığa "Başını aşağı sal, dolan" donu biçiblər. Özünü axmaq söhbətlərlə aldatmayın.

Yeri gəlmişkən, həmin söhbətləri yaymaq, milli ideyalara inandırmaq Leyla Yunusun maddələrindən biridir. Ona bu da azdır.

Azərbaycanla bağlı gizli sorğu: ABŞ nüfuzunu niyə itirib...

Şahin Cəfərli: "Hakimiyyətin ABŞ-a baxışı, yerli KİV-də aparılan təbliğat sözsüz ki, insanların mövqeyinə təsir göstərir"

Pentaqon Azərbaycanda əhəlinin ABŞ-a münasibətini öyrənmək üçün sosioloji araşdırma sifariş verib və ortaya maraqlı nəticələr çıxıb. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, araşdırma nəticəsində Azərbaycanda ABŞ-ın nüfuzunu xeyli itirdiyi məlum olub.

Araşdırmanı ABŞ-ın Viskinson Universitetindən sosiologiya professoru, Rusiyalı, Mərkəzi Asiyalı və Şərqi Avropalı araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Teodor Gerber və Arizona Universitetindən adyunkt-professor Ceyn Zaviska aparıblar. Araşdırmanı ABŞ ordusunun Araşdırma laboratoriyası qrant şəklində dəstəkləyib.

Professorlar araşdırmanın nəticələri barədə "Newsweek" jurnalında dərc edilmiş geniş məqalədə məlumat veriblər.

Araşdırma göstərib ki, Azərbaycanda sadəcə insanlar ABŞ-ı dünya nəhəngi statusuna iddia edən, eyni zamanda başqa dövlətlərin daxili işlərinə müdaxilə edən, öz maraqlarını güdən dövlət hesab edirlər.

Müəlliflər hesab edirlər ki, bu, Rusiyanın apardığı təbliğatın birbaşa nəticəsidir. Araşdırma 2014-cü ilin aprelindən avqustuna qədər Azərbaycan, Ukrayna, Rusiya və Qırğızıstanın müxtəlif şəhərlərində əvvəlcədən elmi metodlarla seçilib müəyyən edilmiş 18 fokus-qrup arasında keçirilib. Məlum olub ki, araşdırmanın aparıldığı qalan ölkələrdə də əhəlinin ABŞ-a qarşı münasibəti əsasən mənfidir.

ABŞ-ın Azərbaycan cəmiyyəti arasında nüfuzu doğrudanmı aşağı düşüb? Düşübsə, səbəb nədir? ABŞ-ın yanlış siyasəti rol oynamır mı bunda?

Siyasi şərhçi Şahin Cəfərli bildirdi ki, əvvəla, Azərbaycanda keçirilən istənilən rəy sorğusunun nəticələrinin şübhə doğurduğunu, ən azı etibarlı olmadığını söyləmək lazımdır: "Həmin sorğu səhv ələmirmə, yerli tərəfdaşların köməyi ilə aparılıb. Bu zaman hansı sosioloji metodikadan istifadə edildiyi, sorğunun hansı sosial qruplar, hansı yaş qrupları ara-

şında keçirildiyi aydın deyil. Digər tərəfdən, Azərbaycan kimi ölkələrdə rəy sorğuları lap obyektiv və elmi metodlardan istifadə olunmaqla keçirilsə belə, həmin sorğular zamanı insanların öz rəyini ifadə etməsinə təsir göstərən müəyyən konyuktur amillər mövcuddur. Məsələn, sözügedən sorğu Azərbaycan hakimiyyəti ilə ABŞ arasında münasibətlərin soyuqlaşdığı bir dönmə təsadüf edib. Hakimiyyətin ABŞ-a baxışı, yerli KİV-də aparılan təbliğat sözsüz ki, insanların mövqeyinə təsir göstərir. Hətta Azərbaycan realıqlarını nəzərə alsaq, təkəcə respondentlərin yox, sorğunu keçirən qurumların özlərinin də konyuktur səbəblərdən etkiləndiyini qeyd etmək lazımdır. Onların ölkədəki hakim düşüncəyə zidd bir nəticə ortaya qoymasını gözləmək yanlış olardı".

Ekspert bununla belə, onu da dedi ki, tam obyektiv sorğu keçirilərsə, Azərbaycanda ABŞ-ın reytinginin yenə yüksək olmadığı ortaya çıxar. Bunun bir neçə səbəbi var: "Əvvəla, Azərbaycanda qardaş ölkə Türkiyə istisna olmaqla, bizim xalqın xüsusi simpatiya duyduğu ikinci bir xarici dövlət yoxdur. Belkə Türkiyədən sonra bu sıradakı Pakistana qeyd edə bilərik. Sırr deyil ki, Azərbaycan ictimaiyyətinin xarici dövlətlərə münasibətinin formalaşmasında həmin ölkələrin Dağlıq Qarabağ münasibəti ilə bağlı tutduğu mövqə önəmli rol oynayır. Pakistanın bu məsələdə mövqeyi

tutması gözləntisi doğrulmayanda təbii ki, bu dövlətə soyuq münasibətin yaranması normal qəbul edilməlidir. Bundan başqa, ABŞ-da güclü erməni lobbisinin mövcudluğu, bu lobbinin Vaşinqtonda qərarların qəbuluna müəyyən təsir gücünün olması da Azərbaycan ictimaiyyətində ABŞ-a yönəlik şübhələrin yaranmasına rəvac verir".

Ş.Cəfərliyə görə, digər amil isə islam təəssübkeşliyi məsələsidir: "Aydıncı ki, Azərbaycanda dindar və yaxud dinə meyl edən insanlar arasında ABŞ-a qarşı antipatiya var. Eyni zamanda, dindar olmayan bəzi əhali təbəqələrinin də ABŞ-a, Qərbə münasib-

bətində dini təəssübkeşliyin müəyyən rol oynadığını söyləməliyik. Müsəlman dünyasının problemlərində, xüsusən bütün İslam dünyasının ortaq problemi olan Fələstin məsələsinin yaranması və davam etməsinin əsas səbəbkarı kimi insanlar məhz ABŞ-ı görür. Doğrudur və ya yanlışdır, o ayrı məsələ, amma baxış budur. İsrailin əsas dəstəkçisi və himayəçisi də ABŞ-dır və bu, dini təəssübkeşlik prizmasından məsələlərə yanaşan kəsimlərdə qıvcıq doğurur.

Azərbaycanlıların ABŞ-a münasibətinin formalaşmasında Rusiya faktorunun da müəyyən qədər rolu var. Ölkədə Rusiya telekanalları izlənilir və bunun Azərbaycan ictimaiyyətinə təsirsiz ötürmədiyini qeyd etməliyik. Lakin bu amilin rolunu şişirtmək yanlış olardı. Əsas amil Azərbaycan-ABŞ ikitərəfli əlaqələrinin səviyyəsi və xarakteri, eyni zamanda Vaşinqtonun Dağlıq Qarabağ münasibətinin həlli ilə bağlı siyasətidir".

□ Etibar SEYİDAĞA

Britaniya səfiri Azərbaycanın cənub bölgəsini öyrənir

Böyük Britaniyanın Azərbaycandakı səfiri İrfan Siddiq bu gün Astara və Lənkəran şəhərlərinə səfər edib. Virtualaz.org-n səfirliyin facebook səhifəsinə istinadən məlumatına görə, səfərin məqsədi Azərbaycanın cənub bölgəsi ilə yaxından tanış olmaq üçün rəsmilərlə, qeyri-hökumət təşkilatları, siyasi partiyaların yerli nümayəndələri, həmçinin dini icmalara görüş keçirməkdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Azərbaycan prezidentinin amerikalı həmkarına yazdığı təbrik məktubunda Qarabağ mesajını verməsi gündəmin müzakirə mövzularındandır. Xüsusilə də Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Amerika görüşü ərəfəsində prezident İlham Əliyevin Barak Obamaya Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi zərurətini çatdırması, üstəlik Vaşinqtonun Azərbaycan ərazilərinin qaytarılmasında önəmli rol alacağı barədə məlumatların ictimailəşməsi bu məsələyə diqqət daha da artıb.

Bundan əvvəl amerikalı həmsədr C.Uorlikin "Azərbaycan əraziləri azad edilməlidir" bəyannatı verməsini də bəzi müşahidəçilər təsadüf kimi qəbul etmir. Durumu "Atlas" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri gpolitoloq Elxan Şahinoğlu ilə birgə müzakirə etdik.

- Elxan bəy, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev amerikalı həmkarı Barak Obamaya göndərdiyi son ad günü təbrikində qeyd edib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə tezliklə və ədalətli həlli üçün ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri kimi ABŞ-ın və şəxsən Ağ Ev sahibinin səylərinin nəticə verəcəyinə ümid vardır. Bu o deməkdir ki, İlham Əliyev münaqişənin həllində Vaşinqtona ümidi artırıb?

- İlham Əliyevin Barak Obamaya ünvanladığı məktubunun Dağlıq Qarabağa aid olan hissəsində yeni heç nə yoxdur. İlham Əliyev bir ay öncə ABŞ-ın müstəqillik günü münasibətilə Barak Obamaya təbrik məktubu göndərmişdi. Həmin məktubda da İlham Əliyev eyni ilə qeyd edirdi ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri kimi ABŞ və onun prezidentinin səylərini artıracağına ümid edir. Bu standart cümlələrdir. Bundan uzaqgedən nəticələr çıxarmıram.

- Prezident Obamanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə səylərini artıracağına inanmırsız?

- Barak Obama üçün Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həllini gözləyən problemlər içərisində sonuncu sıralardır. Obamadan fərqli olaraq keçmiş prezidentlər Bill Klinton və Corc Buş bəlkə də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə marağ göstərirdilər. Ancaq onlar da münaqişənin həlli üçün diplomatlarını bu problemin həllinə kökləndirdilər. Çünki Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin indiki vəziyyəti Ağ Ev rəhbərlərinin regional siyasətinə mane olmur. Vaşinqton ilk və hələ ki son dəfə real diplomatik imkanlarını 2000-ci illərin əvvəllərində ortaya qoydu. Bu Corc Buşun prezidentliyi illərində idi. Dövlət Departamenti ABŞ-ın Ki-Uest şəhərində Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinə bir araya gətirdi. Məqsəd prezidentlərə sülh anlaşması imzalatdırmaq idi. Bu məqsədlə hətta ABŞ-ın o zamanki dövlət katibi Kolin Pauell Ki-Ueste getdi, ancaq yenə nəticə olmadı.

- Həmin görüş niyə nəticəsiz qaldı?

- Çünki Vaşinqtonun ortaya qoyduğu plan Azərbaycanın maraqlarına cavab vermirdi. Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Ki-Uestdən öncə Parisdə görüşmüşdülər. Fransanın o zamanki prezidenti Jak Şirak da münaqişənin həlli məqsədilə bir plan ortaya qoymuşdu. Həmin plan da Azərbaycanın maraqları

na cavab vermirdi. Azərbaycan öz torpaqlarının boşaldılması əvəzində Dağlıq Qarabağda referendumun keçirilməsinə icazə verməli idi. Bunun nə demək olduğu bellidir. Bu mənada Vaşinqtonun planı Parisin planından kəskin fərqlənirdi.

- Belə çıxır ki, həm Parisin, həm də Vaşinqtonun planına Bakı "yox" dedi...

- Bəli, Azərbaycanın o zamanki prezidenti Heydər Əliyev həm Paris, həm də Ki-Uestdə danışıqların son mərhələsinə qədər prosesdə iştirak etdi, ancaq sonda masa üzərinə qoyulan sənədə razılıq vermədi. Məndə olan məlumata görə, o zaman bu prosesdə İlham Əliyevin də rolu olub. İlham Əliyev o zaman prezident olmasa da, varis kimi dövlət işlərində artıq fəal iştirak etməyə başlamışdı. Sözümlənən canı odur ki, Azərbaycan tərəfinin Ki-Uestdəki sənədin rədd olunmasında İlham Əliyevin də rolu olub. İlham Əliyev o vaxt da, indi də hər hansı sazişin Azərbaycanın zərərinə olmaqdan, heç bir saziş imzalamayıb prosesi fərqli müstəviyə daşımaqda maraqlıdır. Mən də bu siyasətin hələ ki alternativinin olmadığı qənaətinə deyəm. Yəni, əgər həmsədrlərin hazırladığı sənəd referendum tarixini dəqiq göstərəcəksə, belə bir sənədi imzalamaqdansa, kövrək atəşkəs dövrünü uzatmaqda davam etməliyik.

- Barak Obama administrasiyası Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Corc Buşun nisbətən fəallıq dövrünə qayıda biləmi və əgər qayıdarsa bu Azərbaycanın xeyrinə olacaqmı?

- Birincisi, yenə də təkrar edərim Barak Obamanın daha ağır mövzuları var. Bu sıraya Suriya, İraq, Yaxın Şərq, Ukrayna, Rusiya ilə münasibətlər, İranla gələcək əlaqələrin qurulması kimi mövzular daxildir. Obamanın prezidentlik müddətinin bitməsinə az qalıb. O, elə problemlərin həllinə girişir ki, onlarda uğur qazana bilsin. Məsələn, götürək Kuba və İranla münasibətlər mövzularını. Bu iki məsələnin həlli Obamanın xarici siyasətdəki real uğurları sayıla bilər. ABŞ 60 ildən sonra Kuba ilə münasibətlərin nizamlanmasına start verdi. Çünki ABŞ-ın Kubaya qarşı sanksiyaları nəticəsiz qaldı, azadlıq adası kasıblaşdı, ancaq çökmədi, Kastro rejimi devrilmədi. Əksinə, son zamanlar SSRİ-nin mövqelərini bərpa etmək istəyən Rusiya Kuba ilə köhnə əlaqələri bərpa etməyə başlamışdı. Kreml sahibi Vladimir Putin Kuba üzərindən Latin Amerikasına da uzanmağı planlaşdırırdı. Kremlin bu planlarını pozmaq üçün Obama Kuba ilə əlaqələrin bərpasına, səfirliklərin açılmasına razılıq verdi. Vaşinqton hətta Latin Amerikasındakı əsas tənqidçisi Venesuela

"Bizim planlarımızı yalnız Kreml poza bilər"

Elxan Şahinoğlu: "Qarabağda lokal müharibə başlamayana qədər Vaşinqton bu problemə marağ göstərməyəcək"

"Hətta erməni separatçılarının özləri belə Ağdam və Füzulinin və heç zaman yaşamadıqları ərazilər uğrunda son nəfəsə qədər döyüşməyə hazır deyillər"

ile də gərgin əlaqələrini normallaşdırmağa çalışır. İndi isə növbədə İrandır. İrana qarşı sanksiyalar ortadan qaldırıldıqdan sonra Vaşinqton Tehranla əlaqələrini bərpa etməyə çalışacaq. Əlbəttə, bu İran şahının dövründəki əlaqələrə bənzəməyəcək. Həmin illərdə İran şahı tamamilə Vaşinqtonun təlimatları əsasında fəaliyyət göstərirdi. İranın dini lideri ilə hərbləşdirilmiş qüvvələri ABŞ-ın bütün "günahlarını" bağışlamağa hazır deyillər. Buna baxmayaraq, Obama Kuba və İranı ABŞ üçün təcridən problemlər siyahısından çıxaracaq. Növbədə isə İŞİD terroru, Suriya və İraqdakı müharibələrin sona çatdırılması, Ukraynaya görə Rusiya ilə münasibətlərin müəyyənləşdirilməsidir. Bu Obama administrasiyasının gündəm mövzularıdır. Dağlıq Qarabağa isə fiziki baxımdan vaxt qalmır. Həm də axı indiki atəşkəs dövrünün sülh sazişi ilə sona çatdırılması Vaşinqtonu niyə maraqlandırmalıdır ki?

- Bəs Vaşinqton nə zaman Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə marağ göstərə bilər?

- Birincisi, hətta bu marağ artsa belə, bu o demək olmayacaq ki, masa üzərinə qoyulan növbəti sənəd Azərbaycanın maraqlarına cavab verəcək. İkincisi, Dağlıq Qarabağda lokal müharibə başlamayana qədər Vaşinqton bu problemə marağ göstərməyəcək.

- Belə çıxır ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında müharibə başlamayana qədər ABŞ münaqişənin həllinə marağ göstərməyəcək?

- Təəssüf ki, belədir və bu həyatın acı reallıqlarından irəli gəlir. Bu elə müharibə olmalıdır ki, toqquşmalar Azərbaycan ordusunun kiçik qələbələri hesabına davam etsin və bu halda ABŞ və digər Qərb ölkələri İrəvanı sülhə məcbur etsinlər.

- Belə olan halda Rusiya ABŞ-ın təbrihinə vasitəçiliyinə imkan verəcəkmiz?

- Kreml ümumiyyətlə, münaqişənin heç bir mərhələsində

dımlarını pozmaq iqtidarında dırlar.

- Münaqişənin ədalətli həllində Rusiya maraqlı deyil, ABŞ fəallaşmaq istəmir. Bəs onda hall prosesi necə sürətlənəcək?

- 1980-ci illərdən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə və onun ətrafında cərəyan edən danışıqları müşahidə və analiz edən birisi kimi deyə bilərəm ki, özümüzdən başqa bu prosesi sürətləndirəcək başqa bir qüvvə yoxdur. 1990-cı illərin əvvəllərində Azərbaycan ordusunun bir neçə uğurlu hərbi əməliyyatı kifayət etdi ki, erməni separatçıları hətta mədəni muxtariyyətə şifahi razılıq versinlər. Sadəcə, o zamanki hakimiyyətin monolit olmaması, daxildəki təfriqələr uğurumuzu rəsmiləşdirməyə imkan vermədi.

ABŞ-ın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində təbrihinə vasitəçiliyinə imkan verməyəcək. Çünki Kreml Abxaziya, Cənubi Osetiya, Dnestr və Donbas separatizmi kimi Dağlıq Qarabağ separatizmini də özününkü sayır, başqalarının bu prosesdə fəal rol oynamasını istəmir. Kremlin Qarabağ məsələsində Vaşinqtonun istənilən təklifinin onunla razılaşdırılmasını istəyir. Doğrusu, Vaşinqton da Dağlıq Qarabağ məsələsində Kremlin istəyi kənarında bu vaxta qədər addım atmayıb. Ki-Uestdə hazırlanan sənəddən belə Kremlin xəbəri var idi. İndi də ABŞ-ın Minsk Qrupundakı amerikalı həmsədrlər bütün addımlarını rusiyalı həmkarları ilə əlaqələndirirlər.

- Bu, bizim üçün yaxşıdır, ya pis?

- Nə yaxşıdır, nə də pis. Rusiya münaqişənin Azərbaycanın xeyrinə həllində maraqlı deyil. Ona görə də Vaşinqtonun addımlarını Kremlə razılaşdırma o deməkdir ki, danışıqlar əvvəlki kimi xeyrimizə cərəyan etmir. Ancaq hətta Vaşinqton Kremlin xəbəri olmadan hansısa sənəd hazırlasa belə, bunun özü də prosesə müsbət təsir etməyəcək. Təsəvvür edin ki, Vaşinqton təbrihinə plan hazırlayıb və bu planı Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinə təqdim edib. Kreml görsə ki, həmin plan Rusiyanın Cənubi Qafqazdakı maraqlarının sıxışdırılmasına və gələcəkdə Ermənistanın hərbi bazalarının itirilməsinə gətirib çıxaracaq, istənilən mərhələdə ya özü, ya da İrəvanın əli ilə danışıqları pozaacaq. Həm də axı yenə təkrar edərim, Vaşinqtonun Azərbaycan ərazi bütövlüyünün təmin edəcək planı hazırlayacağına təminat yoxdur. Hətta Rusiya amiliini kənar qoysaq belə, ABŞ-dakı erməni lobbisi var ki, onlar Ağ Ev və Konqresə təzyiq etməklə Dağlıq Qarabağla bağlı Vaşinqtonun xəyali pozitiv ad-

Mən şübhə etmirəm ki, cəbhə bölgəsində qazanacağımız uğurlarımız yenidən erməni separatçıları güzəştə məcbur edəcək.

- Belə bir lokal müharibəyə Rusiya və ABŞ seyrci qalacaqlarmı?

- ABŞ-ın müdaxilə imkanları azdır. Dağlıq Qarabağ kənarındakı işğal altındakı torpaqları azad etməyə başladığımızda görə Vaşinqton Azərbaycana qarşı sanksiya qəbul etməyəcək. Həm də ABŞ bu gün Türkiyə ilə müttefliyə məcburdur. Ankaranın özü də Dağlıq Qarabağ ətrafında başlanacaq lokal toqquşmalara görə Vaşinqtonun Azərbaycana qarşı siyasətinin sərtləşdirməyə imkan verməyəcək. Əsas oyunçu Rusiyadır. Bizim planlarımızı yalnız Kreml poza bilər. Ancaq düşünürəm ki, Rusiya qorxusuna görə, "belə etsək Kreml nə deyər və nə edər" kimi sualı ilə həyatımızın sonuna qədər işğala dözməli deyilik. Əlbəttə, 2008-ci ildə Gürcüstan prezidenti Mixail Saakaşviliin də səhvinə təkrarlama deyilik. O öz qüvvəsini lazıq qədər hesablamadan Cənubi Osetiyalı rus "sülhməramırlardan" azad etmək istədi, nəticədə Tiflis həm Cənubi Osetiyanı, həm də Abxaziyayı uzun müddətə itirdi. Bizim üstünlüyümüz odur ki, birincisi Dağlıq Qarabağda nominal da olsa rus sülhməramılları yoxdur, separatçılarla savaşaçağıq, ikincisi, Ermənistan hücum etmək planımız da yoxdur ki, Moskvaya İrəvanı müdafiə etmək bəhanəsi verək və ən nəhayət, tanklarımız və zirehli texnikamız Xankəndini deyil, Dağlıq Qarabağın ətraf rayonlarını azad etməyə istiqamətlənəcək. Bu hüququmuzu isə heç kim əlimizdən alan deyil. Hətta erməni separatçıların özləri belə Ağdam və Füzulinin və heç zaman yaşamadıqları ərazilər uğrunda son nəfəsə qədər döyüşməyə hazır deyillər. Əlbəttə, lokal toqquşma riskidir, ancaq bunsuz münaqişənin masa üzərindəki həlli xeyrimizə tamamlanmayacaq.

Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov cəbhəboyu rayonlarda yerləşən birlik, birləşmə və hərbi hissələrdə olaraq döyüş hazırlığını yoxlayıb. Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatla görə, düşmənlə üz bəz səngərlərdə döyüş növbətçiliyi aparan şəxsi heyətlə keçirilən görüşlərdə müdafiə naziri prezident İlham Əliyevin ordu qarşısında qoyduğu bir sıra tapşırıqları diqqətə çatdıraraq bildirib: "Dövlət başçısının tapşırığına əsasən Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi, komandir heyəti tez-tez cəbhə xəttində şəxsi heyətlə görüşlər keçirir.

Əsas məqsədimiz əsgər və zabitlərimizin ümumi vəziyyəti, hərbi hissələrin döyüş hazırlığının səviyyəsi ilə maraqlanmaq, müvafiq tapşırıq və tövsiyələri çatdırmaqdır. Bu gün Azərbaycan öz iqtisadiyyatı, büdcəsi, demoqrafik vəziyyəti, hərbi gücü və bir sıra digər parametrlərinə görə hər cəhətdən tənəzzül uğrayan düşməndən qat-qat üstündür. Bunu tək biz deyil, artıq Ermənistanın siyasi rəhbərliyi də etiraf edir. Bütün bunlar Ali

Baş Komandan cənab İlham Əliyevin apardığı ardıcıl siyasətin nəticəsidir. Ordumuza göstərilən diqqət sayəsində Silahlı Qüvvələrimiz müasir silah-sursat, döyüş texnikası, o cümlədən təyyarə, helikopter və artileriya sistemlərinin keyfiyyəti, şəxsi heyətin sayı və döyüş əzmi baxımından düşməni orduşunu dəfələrlə qabaqlayıb.

Keçən ilin avqustundan indiyədək ötən müddətdə düşməni vurulan zərbələrdən sonra Er-

"Ermənistan rəhbərliyi qorxu və vahimə içindədir"-müdafiə naziri

"Artıq məqam yetişib. Ordumuzun bütün şəxsi heyəti torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə hazırdır"

menistanın hərbi-siyasi rəhbərliyi hələ də özünə gələ bilməyib. İndi də qorxu və vahimə içindədir. Artıq məqam yetişib. Səbri tükənən xalqımız, öz doğma yurdlarından didərgin salınmış insanlarımız da bizdən hərəkətə keçib, ömür boyu Azərbaycana qarşı düşmənçilik mövqeyində olan işğalçıları torpaqlarımızdan çıxarmağı tələb edir. Beynəlxalq qurumlar tərəfindən münaqişəyə dair qəbul edilmiş bir çox qərarlar da haqq və ədalətin bizim tərəfimizdə olduğunu sübut edir. Xalqımız onu da bilməlidir ki, döyüş ruhlu Azərbaycan əsgəri ölkəmizi Şuşasız, Laçınsız, digər işğal olunmuş şəhər və kəndlərsiz təsəvvür etmir.

Silahlı Qüvvələrin bütün şəxsi heyəti qisas və qələbə hissi ilə yaşayır, torpaqlarımızı iş-

ğaldan azad etmək uğrunda müqəddəs borcunu yerinə yetirməyə hazırdır və qadirdir. Azərbaycan əsgəri yalnız öz gücü və qüvvəsinə güvənərək düşməni işğal olunmuş torpaqlardan qovmaq ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcək. Buna heç kimin şübhəsi olmamalıdır".

General-polkovnik Z.Həsənov ərazinin çətin relyefi və xüsusiyətləri nəzərə alınmaqla şəxsi heyətin döyüş hazırlığına diqqət daha da artırılması, döyüş növbətçiliyinin aparılmasında sayıqlığın gücləndirilməsi, verilən döyüş tapşırıqlarının istənilən anda, dəqiq və vaxtında yerinə yetirilməsi, o cümlədən müharibə zamanı bölmələrin döyüş hazırlığı vəziyyətinə gətirilməsi ilə əlaqədar komandir və rəis heyətinə müvafiq tapşırıqlar verib.

Müdafiə naziri cəbhədə müdafiə xəttinin dayanıqlığını, qoşunların atəş imkanlarını, əraziyə mühəndis-istehkam qurğularının vəziyyətini, postlar və mövqelərdəki şəxsi heyətin maddi-texniki təminatının təşkilini,

mənəvi-psixoloji durumunu, döyüş texnikası, silah-sursat və digər vasitələrin tam hazırlığını yoxlayıb.

Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin cəbhə bölgəsinə səfəri davam edir.

Rusiya-Türkiyə: ümidverici tərəfdaşlıqdan mehriban düşmənçiliyə?

Moskva Ankara ilə müttəfiqlik şansını sürətlə itirir; Putinin Türkiyə yanlışı və əldən buraxdığı fərsetlər, o sırada itirilən Qarabağ şansı qardaş ölkəni təzədən Qərbbə yaxınlaşdırmaqdadır...

Türkiyə ilə Qərb, ələlxüsus da ABŞ arasında san həftələr ciddi yaxınlaşma meyilləri müşahidə edilməkdədir. İlk növbədə də PKK və İŞİD terroru, Suriya (Bəşər Əsəd məsələsi), Yaxın və Orta Şərqi təzədən geosiyasi şəkillənməsində iki dövlət arasında əhəmiyyətli, hətta tarixi anlaşmalar əldə olunmaqdadır.

Dünənki yazımızda da qeyd elədiyimiz kimi, belə görünür, Ankara və Vaşinqton böyük strateji anlaşma içindədir. Bu anlaşma təbii ki, ən əvvəl Türkiyə və ABŞ-a mühüm siyasi, iqtisadi-energetik dividendlər vəd edir və qardaş ölkənin bölgədəki rolunun, onun bir Qərb (NATO) ötürücüsü statusunun möhkəmlənməsinə getirə bilər.

Sırr deyil ki, Tehranla böyük "altılıq" arasında nüvə dosyesi ilə bağlı əldə olunmuş Vyana anlaşmasından sonra bir sıra analitiklər İrənin Qərb üçün artan önəmindən, onun hətta bölgədə Türkiyəni əvəz edə biləcəyindən danışmağa başlamışdılar. Ancaq son proseslər belə bir perspektivin inandırıcı olmadığını, qardaş ölkənin bütün hallarda ABŞ və Avropa Birliyi üçün regionda vazkeçilməz oyunçu olduğunu təsdiqləmiş oldu.

Sözsüz ki, bu proseslərin başlanmasında bölgə və Türkiyə ətrafında cərəyan edən vəziyyətin Ankara tərəfindən yenidən dəyərləndirilməsi, həmçinin, Türkiyə ilə ABŞ-ın ortaq dəyərlərinə və maraqların (NATO üzvə tərəfdaşlıq və qarşılıqlı öhdəlik-

lər, demokratik-ümumbəşəri dəyərlər və s.) birləşdirməsi həlledici rol oynayır. ***

Türkiyə-ABŞ yaxınlaşmasının zirvəsi bu ay, ya da gələn ay ABŞ-da gözlənilən Ərdoğan-Obama görüşü olmalıdır. Görüşün əhəmiyyətini Türkiyə prezidenti məxsus vurğulayıb. ABŞ-Türkiyə anlaşması isə sövq-təbii Ankaranın Moskva ilə əlaqələrində də təsirsiz ötürməyəcek. Ən azından, Ağ Ev başçısının bununla bağlı Ankaradan bir təvəqqədə bulunacağı realdır (Başqa xahişlər, məsələn, Ermənistanla sərhədlərin açılması da ola bilər).

Çünki Rusiyaya qarşı sanksiyaların daha tez nəticə verməsi üçün ona Türkiyənin hansısa formada dəstək verməsi qaçılmazdır. Böyük ehtimalla, bu və digər prinsiplə detalların hamısı Ərdoğan-Obama görüşündə diqqət mərkəzində olacaq.

Maraqlıdır ki, ABŞ-Türkiyə yaxınlaşması fonunda Rusiya-Türkiyə münasibətləri soyuqlaşmağa başlayıb. Buna son olaraq Ümumdünya Krım Tatar-

larının II Konqresinin məhz ötən bazar Ankarada keçirilməsindən dolayı yaranan situasiya şübhə yerli saxlamadı.

Bəllidir ki, Konqresə yer ayırmaqla yanaşı, üstəlik, bir neçə yüksək çinli Türkiyə rəsmisi (baş nazirin müavini Numan Kurtulmuş, parlament sədrinin müavini Naci Bostancı) qatılıb, prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və baş nazir Əhməd Davudoğlunun toplantı iştirakçılarına göndərdikləri təbriklərdə isə Rusiya əleyhinə sət ifadələr yer alıb, Ankaranın Krımın Rusiyaya birləşdirilməsi ilə heç vaxt barışmayacağı qətiyyəti qeyd olunub. Bundan əlavə, Krım tatarlarının lideri Mustafa Cəmiləoğlu çıxışında Krımın azadlığı üçün silahlı mübarizəni istisna etməyib.

Bütün bunlar onsuz da "Türk axını" qaz layihəsinin iflas olması ilə ciddi şəkildə soyumağa başlamış tərəfdaşlıq münasibətlərini bir az da zərbə altına qoyub, Moskvada əlavə qıcıqlar yaradıb. ***

Əslində Ankara-Moskva ümidverici tərəfdaşlığına ilk böyük zərbəni sanksiyalar altında sıxılan Rusiyaya kömək əli uzadan, indiyədək ona qarşı heç bir sanksiyaya qoşulmayan Türkiyəni sayı salmadan prezident Putinin aprelin 24-də qondarma

erməni soyqırımının 100 illik təbiri qatılmaq üçün nümayişkarənə şəkildə İrəvana getməsi vurub.

Halbuki həmin vaxt Avropa Parlamenti erməni məsələsi ilə bağlı Türkiyə əleyhinə qərar çıxarmaqla Ankara və Moskvanın yaxınlaşması üçün gözəl fərset yaratmışdı. Həmin şans qaçırıldı. Bu, Putinin qardaş ölkəyə münasibətdə strateji yanlışı idi. Bunun ardınca Moskvanın "Türk axını" ilə bağlı - hansı layihə ki, onun ucbatından Qərb Ankaraya əlavə basqılar edir - Türkiyəyə heç bir güzəştə getmək istəməməsi əməkdaşlıq perspektivlərinə növbəti zərbəni vurdu.

Kreml Ankara ilə birgə Qarabağ məsələsinin ədalətli həlli və Ermənistan-Türkiyə sərhədlərini açmaq üçün yaranmış unikal şansı, ardınca Ankara ilə birgə bölgədə əsas və ortaq böyük sahibi olmaq fərsetini də qaçırdı. Əvəzində Moskva regionu hərbi birləşdirilməyə, Türkiyənin "qulağının dibindəki" Gümrü hərbi bazasını modernləşdirməyə və gücləndirməyə davam elədi.

Rusiya indi də Güney Qafqazda əbədi möhkəmlənmək üçün və Türkiyə maraqlarını da qulaqardı eləməklə qorxunc "İsgəndər" ballistik raket komplekslərini Ermənistanda yerləşdirməyə can atır. Bunlar

əlbəttə ki, tərəfdaşlıq münasibətlərinin fəlsəfəsinə zidd addımlardır. ***

Ankara-Moskva tərəfdaşlıq münasibətlərinin taleyinə yəqin ki, payızda gözlənilən Putin-Ərdoğan görüşü birdəfəlik aydınlıq gələcək. Hələlik isə görünən odur ki, böyük potensial vəd edən Türkiyə-Rusiya tərəfdaşlığı sanki sürətlə "mehriban düşmənçiliyə" çevrilməkdədir - ən çox da ikincinin üzündən.

Krım tatarlarının konqresinə şimaldan gələn kəskin, hətta təhqiramiz reaksiyalar və digər bu kimi isti faktlar qənaətimizə şübhə yeri saxlamır. Məsələn, Sankt-Peterburq vilayət qanunverici orqanının deputatlarından olan Milonov öz twitter səhifəsində bu xüsusda yazıb: "Krım tatarlarının Türkiyədəki qurultayına yığışan bu bomjlar kimlərdir belə? Atatürkün böyük ideyaları bir milyon yarım erməniyi qıran adamların nəvələrinə yenə də rahatlıq vermirmi? Nədir, yoxsa rusların Türkiyəyə turist səfərlərini ləğv etsək, Ərdoğan daha da yumşalıb xeyirxahı olacaq? Faşist Atatürkün davamçısı, erməni qatillərinin nəvəsi..."

Doğrudur, Milonov pul qarşılığında Rusiya Erməniləri İttifaqının maraqlarının lobbiciliyi ilə məşğul olan şəxslərdəndir və dəfələrlə "erməni soyqırımı" layi-

həsini Sankt-Peterburq Qanunverici Məclisində qəbul etdirməyə səy göstərib, qatı erməniparəst Qalina Starovoytova'nın əsas köməkçisi olub. Ancaq Rusiya siyasi istəblismentində Türkiyədən dolayı ovqatdan bixəbər də deyil.

Bu mənada bəzi müşahidəçilərə görə, rusiyalı deputatın açıqlaması Rusiya ilə Türkiyə arasında siyasi-diplomatik münasibətlərdə yenə gərginlik yarada bilən proseslərə səbəb ola bilər.

Yaxud belə bir fakt - Rusiyanın Türkiyənin PKK-nı bombalamasının əleyhinə çıxması. Baş nazir Dmitri Medvedev Misirin "Əl-Ahram" qəzetinə müsahibəsində PKK-nın İraq torpaqlarında mövqelərinin bombardmana məruz qoyulmasını hüquqi baxımdan şübhəli olduğunu deyib. O, Türkiyənin PKK-ya qarşı hərbi əməliyyatları ilə Vaşinqtonun bölgədəki hərbi hərəkətləri arasında əlaqə görüb: "Koalisiya BMT Təhlükəsizlik Şurasının qərarı olmadan yaradılıb və Suriya ərazilərində Dəməşqin razılığını almadan fəaliyyət göstərir".

Guya Rusiyanın özü Krım Kiyevin rəsmi razılığı ilə işğal edib. Yeni yenə ikili standart. Bu dəfə həm də dünənə qədər tərəfdaş sayılan Türkiyəyə qarşı...

□ **Analitik xidmət**

Avqustun 6-da Gənçədə Azərbaycan Texnologiya Universitetinin pedaqoji kollektivinin iclası keçirilib. Təhsil Nazirliyindən aznews.az verilən məlumata görə, təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanovun, nazirliyin aparat rəhbərinin müavini Yaqub Piriyevin və digər rəsmi şəxslərin iştirak etdiyi iclasda ali təhsil müəssisəsinin fəaliyyəti geniş müzakirə olunub.

Təhsil nazirinin müavini F.Qurbanov son zamanlar universitet ətrafında cərəyan edən proseslər haqqında məlumat verib.

O, Maliyyə Nazirliyinin apardığı yoxlama və Təhsil Nazirliyinin keçirdiyi akkreditasiya nəticəsində universitetdə nöqsanların aşkarlandığını, kollektivin bəzi üzvlərinin neqativ hallara yol verdiklərini, yoxlama materiallarının prokurorluq orqanlarına göndərildiyini bildirib, bu kimi halların ali məktəbin imicinə zıyan vurduğunu qeyd edib.

F.Qurbanov təhsil naziri Mikayıl Cəbarovun qərarına əsasən, buraxdıqları nöqsanlara görə universitetin bir sıra rəhbər işçilərinin vəzifəsindən azad olun-

Salyanın Qaz İdarəsinin müdirini rüşvətə görə işdən qovdular

Salyan Regional Qaz İdarəsinin rəisi Xəyyam Rzayev rüşvətə görə işdən çıxarıldı. 3 gün əvvəl X.Rzayev kabinetində nazirlərdən birinin yaxın qohumundan texniki şərt vermək üçün 3 min 800 manat rüşvət alarkən videoya çəkilib. Bu məlumatı musavat.com-a Salyandan veriblər. Mənbəmiz iddia edir ki, çəkiliş sonradan "Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin rəisi Əkbər Hacıyevə göndərilib. Bundan sonra X.Rzayevin tutduğu vəzifədən azad olunması məsələsi aktuallaşıb. "Azəriqaz" a çağırılan X.Rzayevin işdən qovulması sənədləşdirilib. Yaxın günlərdə Dövlət Neft Şirkətinin daxili audit şöbəsinin Salyan Regional Qaz İdarəsinin yoxlayacağı haqda məlumat var.

Xatırladaq ki, mətbuat indiyədək Xəyyam Rzayev haqda çox yazıb. O, əsasən Salyanda qaz saygıçalarının quraşdırılması üçün abonentlərdən xərçə toplanması mövzusunda gündəmə gəlib. Rayonun Qarabağlı, Kərimbəyli, Qaracala kəndlərində əhəlidən qeyri-rəsmi rüsum tələb edildiyi barədə sakinlər "Yeni Məsəviyə"yə məktub göndərilib. Məktubda bildirilib ki, adıçəkilən kəndlərdə 93 fərdi istixanalar var. Bu istixanalara qaz saygıçısı quraşdırmaq üçün vətəndaşlardan Xəyyam Rzayevin göstərişi ilə pul istənilir. Xəyyam Rzayev son vaxtlara qədər Dövlət Neft Şirkətində Təchizat İdarəsinin rəisi işləyən əmisə Ağasəf Rzayevin himayəsində olub. Ağasəf Rzayev isə artıq yaş həddi ilə əlaqədar təqaüdə göndərilib.

"Azəriqaz"dan musavat.com-a bildirilib ki, bu haqda onlarda məlumat yoxdur.

□ E.HÜSEYNOV

Qaçdığı deyilən rektor üzə çıxdı

Akif Süleymanov vəzifəsində qaldı, bir neçə prorektor isə işdən qovuldu

duğunu, rektora isə töhmət verdiyini bildirib.

Tədris işləri, həmçinin elm və texnika üzrə yeni təyin olunan prorektorları kollektivə təqdim edən F.Qurbanov rektora universitetin gənc və perspektivli kadrlarla təmin edilməsi, kollektivdəki mənəvi-psixoloji vəziyyətin sağlamlaşdırılması, maliyyə intizamının gücləndirilməsi, tədrisin keyfiyyətinin qaldırılması barədə nazirin tapşırıqlarını çatdırıb. Həmçinin, nazirnin əmrinə əsasən, universitet rəhbərliyi nazirliyin kollegiya iclasında 2015/2016-cı tədris ilinin nəticələrinə dair geniş hesabat təqdim etməyi nəzərdə tutur.

Təhsil Nazirliyi öz növbəsində bu ali məktəbdəki kadr hazırlarında Maliyyə Nazirliyi universitetin maliyyə hesabatlarını yoxlamağa başlayıb.

Akif Süleymanov

İş prosesi keyfiyyətinin artırılması istiqamətində zəruri addımların atılmasını davam etdirəcək.

Iclasda müalicədən yenice

qaçıdan rektor Akif Süleymanov da çıxış edib və rəhbərlik etdiyi kollektivin adından, deyilən iradlardan nəticə çıxaracaqlarını, fəaliyyətlərinin qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qurulması və qarşıya qoyulan vəzifələrin tam yerinə yetirilməsi üçün var gücü ilə çalışacaqlarını bildirib.

Qeyd edək ki, universitetdə külli miqdarda korrupsiya halı aşkarlanıb. Bir neçə gün əvvəl rektor əvəzi Rövşən Əliyev mediaya deyib ki 2015-ci ilin qış ay-

larında Maliyyə Nazirliyi universitetin maliyyə hesabatlarını yoxlamağa başlayıb.

Hesablama zamanı nazirliyin təftiş komissiyası bir çox nöqsanlar aşkarlayıb. Bu nöqsanlardan ən əsası odur ki, universitetin rektoru Akif Süleymanov baş mühasibə əlbir olaraq "Kapital bank"ın Gəncə filialında ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələrə adına saxta təqaüd kartları açılıb. Tələbələrə xəbəri olmadan adlarına açılan bu kartlara hər ay pul köçürülüb. 2012-ci ildən başlayan bu proses bu ilin may ayında qədər davam edib. Xəbərlərdə 2013-cü ildə rektor təyin edilən A.Süleymanovun hətta ölkədən qaçdığı da deyilir.

Elmlər Akademiyasının işçisi evə görə damarını doğrayıb

AMEA: "Məğrüb Bədəllinin mülkiyyətində bir neçə mənzil var"

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Neftkimya Prosesləri İnstitutunda elmi işçi vəzifəsində çalışan 1956-cı il təvəllüdü Bədəlli Məğrüb Ağamalı oğlu qolundakı damarları kəsib. 59 yaşlı M.Bədəlli akademiyanın giriş qapısında özünə xəsarət yetirib və daha sonra təcili tibbi yardım maşını ilə 3 saylı təcili tibbi yardım stansiyasına aparılıb.

İlkin araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, M.Bədəlli AMEA-dan ev tələb edir. O, bildirib ki, növbəyə yazılsa da, ona hələ də ev verilməyib.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası intihar cəhdi ilə bağlı açıqlama yayıb. Lent.az-a daxil olan açıqlamada bildirilir ki, M.Bədəlli və onun həyat yoldaşı Bədəlli İradə Fərrux qızı AMEA-nın yeni inşa edilməkdə olan yaşayış binasından əsassız tələblərlə mənzil əldə etmək üçün Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının rəhbərliyinə, eləcə də respublikanın rəhbər orqanlarına çoxsaylı müraciətlər edib. AMEA-nın Rəyasət Heyəti aparatının işlər idarəsi sözügedən şəxsin müraciətlərini nəzərə alaraq onun ailəsinin yaşayış şəraitini öyrənmək məqsədilə araşdırma aparıb. AMEA tərəfin-

dən bu məqsədlə Nizami və Nərimanov rayon icra hakimiyyətlərinə sorğu məktublara göndərilib. Nəticədə məlum olub ki, M.Bədəllinin mülkiyyətində bir neçə mənzil var. Belə ki, M.Bədəlliyə 1988-ci ildə Nizami rayon İcraiyyə Komitəsi tərəfindən Nizami rayonunda, Babək prospekti, ev 71 ünvanında, kooperativ evdə yaşayış sahəsi 28.82 kv.m, ümumi sahəsi 47 kv.m olan 2 otaqlı mənzilə order verilib və hazırda həmin binada yaşayır. Bundan başqa, M.Bədəllinin ailə üzvlərini nəzərə alaraq, 2009-cu ildə 4 nəfərdən ibarət ailəsinə Nərimanov rayonu, Ə.Rəcəbli küçəsi, ev 46 ünvanında, yaşayış sahəsi 38.4 kv.m, ümumi sahəsi 70.1 kv.m olan daha 2 otaqlı mənzil verilib. Həmçinin o, Babək prospekti ev

71 ünvanında, mənzili yerləşən binanın qarşısında, 1-ci mərtəbəsi qaraj olan 2 mərtəbəli ev inşa etdirib.

AMEA tərəfindən M. Bədəllinin müraciətlərinə dəfələrlə baxılmasına və məsələ ilə bağlı ona ətraflı izahatlar verilməsinə baxmayaraq, ərizəçi onun ailəsinə təcili mənzil ayrılması tələbini irəli sürür.

Sonuncu müraciətlərində isə o, özünün intihara sürüklənməsi iddiası ilə dəfələrlə Akademiyaya rəhbərliyini hədələyib.

31 iyul 2015-ci il tarixdə M.Bədəlli AMEA-nın Rəyasət Heyəti binasının qarşısında intihara cəhd edərkən Səbail Rayon Polis İdarəsi 9-cu Polis Bölməsi tərəfindən bəllməyə aparılıb və dilindən izahat alınaraq sərbəst buraxılıb.

Biz niyə batırıq?

Xalid KAZIMLI

Başlıq görüb hesab etməyin ki, söhbət məcazi mənada batmaqdan, iqtisadi böhran girdabına düşmüş Yunanistanın, faciələr, problemlər içində boğulan Şərqlərin gününə düşməkdən gedir.

Xeyr, söhbət birbaşa batmaqdan, suda boğulmaqdan gedəcək.

Son günlər bu xüsusda verdiyimiz itki yüngül bir müharibə epizodunda verilən itki qədərdir: daha 8 nəfər, daha 4 nəfər, daha 2 nəfər, daha 6 nəfər...

Cavan-cavan insanlar dənizdə, göldə, çayda, kəndə bir-bir, iki-bir, üç-bir boğulub ölürlər.

Bir səbəb odur ki, anomal istilərlə keçən yay fəslə insanları tənqidir, bəşir və onlar sərincəmək üçün axtarıb tapdıqları su hövzəsində heç bir təhlükəsizlik texnikasını gözləmədən çimmək istəyirlər.

Ancaq əsas səbəb heç də bu deyil. Sərin keçən yaylarda da gənc insanlar suturelarda boğulurdular.

Sanki bu, normaldır, plandır, hər il 30-40 gənc mütləq suda boğulub ölməlidir. Bir il də heç kəs suda boğulmasın - mümkün deyil. Bu yayın müvafiq itkisi isə özlüyündə rekorddur.

Hər il yol qəzalarında ölənlər 1000-dən artıq insanın faciəsinin qarşısını almaq mümkün olmadığı kimi, dem qazından ölənlərin də, suda batanların da faciəsinin ön- ləmək mümkün olmur ki, olmur.

Bəzən deyirlər ki, üzə bilsələr, batmazlar. Yanlış fikirdir. Dərin sularda əsasən üzə bilənlər, özlərinə güvənənlər batır. Üzə bilməyənlər qorxularından dərinə getməzlər, bilirlər ki, ayaqları qumdan üzülən kimi batacaqlar.

Batan gənclərin bir çoxu qızısqanlıqlarının qurbanı olur. Klassik epizoddur, bir neçə gənc həmişəki kimi höcətləşir, kimin daha uzağa üzəcəyi ilə bağlı mübahisə edir, öz eqlərini, üstünlüklərini sübut etməyə çalışırlar, mərcələşirlər, söyüş qoyurlar. Və biri üzərəkən yorulur, qıc olur, təşviş-tələş keçirir, nəfəs yoluna bir damcı su gedir və batır.

Bu baxımdan bir dəstə yeniyetmənin, gəncin bir-birinə qoşulub dənizə getməsi artıq faciənin ilk siqnalı sayıla bilər. Onların gedib dənizdə yaşlarına uyğun çilgünlüklər, ağılsızlıqlar etməyəcəyi istisnadır.

Bu kimi faciələrdə ümumi məsuliyyətsizliyin də öz payı var. Hər kəs əmindir ki, ona heç nə olmaz. Sürətlə maşın sürməyi sevən gənclər "mənə bir şey olmaz" deyər necə əmindirlərsə, dənizin, gölün, çayın dərin sularında uzağa üzənlər də o qədər əmindirlər: "Heç nə olmaz, üzüb çıxacağıq da".

Amma olur. Bu işin insanın gücündən, iradəsindən, bacarığından asılı olmayan tərəfləri var. 20-30, lap 100-150 metr məsafədə "balıq kimi üzmək" hələ peşəkar üzgüçü olmaq deyil.

Dənizdə batanlarla bağlı bir dəbdən düşməyən şayiə də var: "Adamları vodolazlar (dalğıcılar) çəkib aparır, suyun altında bir yerə bağlayır, sonra meyiti yiyəsinə satırlar".

Bu, köhnə söhbətdir, hər il yada düşür, təkrarlanır. Ancaq indiye qədər belə bir qansız cinayətə görə yaxalanan, məsuliyyətə cəlb edilən yoxdur. Ona görə də bunu xalq yaradıcılığı hesab etmək olar.

Bununla belə, dənizdə batan və meyiti tapılmayan şəxslərin cəsədinin sudan tapılıb çıxarılması üçün ölü yiyələrinin soğan kimi soyulması faktları da var.

Bu işləri bilən adamlardan biri deyir ki, suda batan və dərinlikdə itən adamı çıxarmağın start qiyməti 4 min manatdır və hər saat, hər gün bu qiymətlər artır. Bəzi dalğıcılar qiyməti artırmaq üçün bəhanələr uydururlar: "Dəniz dalğalıdır, təhlükəlidir"; "Dəniz bulanıqdır, beş metr qabağı görmək olmur"; "Ola bilər, sualtı axın meyiti uzaqlara aparıb, çox axtarmaq lazımdır" və s.

Uzun illər öncə hərbi-dəniz qüvvələrində matros-dalğıcı kimi xidmət keçmiş bir nəfər danışır ki, suda boğulub ölənlərin kursantın meyitinin digər dalğıcılar tərəfindən gizlədilməsinin şahidi olub. Boğulan gəncin bir imkanlı şəxsin yeganə övladı olduğunu bilən dalğıcılar onun bədbəxt atasından o zamanlar üçün fantastik məbləğdə pul istəyiblər və alıblar, yalnız ondan sonra meyiti bağladığı yerədən açıb götürüb, təhvil veriblər.

Ona görə də dənizə çimməyə gedənlər bilməlidirlər ki, onların bir saniyəlik ehtiyatsızlıqları özlərini bədbəxt etməklə yanaşı, valideynlərinə də uzunmüddətli maddi sıxıntı, ömürlük mənəvi əzab yaşadacaq.

İlin bütün fəsilərində əhalinin əksəriyyəti ayaqüstü, "tez-bazar" nahar etmək üçün dönerxanalara üz tutur. Tələb olunan standartlara uyğun olmayan məkanda, köhnə və bəzən də qadağan edilən aparatlarda bişirilən döner haqda kifayət qədər maarifləndirmə işi aparılrsa da, hələ ki, ondan vaz keçə bilməyən çoxlu sayda insan var.

Dönerxana obyektlərinə nöqsanlarla bağlı vaxtaşırı xəbərdarlıq edilsə də, buna əməl edən, demək olar, yoxdur. Nəticədə ötən ay Bakıda 30-a yaxın iaşə obyektı, o cümlədən dönerxana və ət kəsimi yerləri cərimələnərək bağlanıb. Bu barədə Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin Qidalanma gigiyenası bölməsinin rəhbəri İmran Abdullayev mətbuata açıqlamada bildirib.

Qeyd edək ki, 2012-ci ildə ölkədə Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin 106 nömrəli əmri ilə döner standartı qəbul edilib. Elə həmin ilin oktyabrın 15-dən etibarən qərar tətbiq edilməyə başlanılıb. Standarta əsasən dönerin hazırlanmasında istifadə edilən tez xarab olan ərzaq məhsulları qüvvədə olan sanitariya norma və qaydalarına riayət etməklə soyuducularda saxlanılmalıdır. İstehlakçıya təqdim edilən döner Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən istifadəsinə icazə verilən polimer materiallardan hazırlanan paket və ya qablarda olmalıdır. Dönerin istehlak müddəti hazırlanıldığı andan ən çoxu 1 saatdır.

Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, ölkədə döner standartı müəyyən olunub, onun tətbiqinə başlanılsa da, ortada dəyişən heç nə yoxdur: "Bir müddət öncə dönerxanalara bağlı monitoring apardıq və məlum oldu ki, onların 80 %-i standartlara uyğun işləmir. Dönerxanaları ətlə təmin edən 3 şirkət müəyyən olunub. Onlar "Azbanvit", "Elba MMC" və "Çudo Peçka" müəssisəsidir. Çox maraqlıdır, qeyd etdiyim "Çudo Peçka" müəssisəsinin ət bazası olmadığı halda dönerxanaları ətlə təmin edir. Bu çox təəcüblüdür. Yalnız "Azbanvit" müəssisəsi yüksək standartlara cavab verən təchizata malikdir və keyfiyyəti məhsul təqdim edir. Apardığımız araşdırmalardan o da məlum olub ki, xüsusən də paytaxt Bakıda dönerxanaların əksəriyyəti ət məhsulunu mənbəyi bilinməyən yerlərdən əldə edir. Bununla bağlı olaraq yenidən monitoring aparmaq fikrimiz var".

Xatırladaq ki, 2006-cı ildə dünyada quş qripi yayıldığından ölkəmizdə də bir sıra toyuq məhsullarından hazırlanan qidalara, o cümlədən toyuq dönerinə qadağa qoyulmuşdu. Lakin quş qripi sovuşmasına baxmayaraq hələ də məlum olmayan səbəblərdən

Bakı dönerxanalarının 80 %-i

standartlara uyğun deyil

Azərbaycanda toyuq dönerlərinə qadağanın hələ də saxlanmasının ilginç səbəbi; bu növ qidanın yaranma tarixi, düzgün hazırlanma qaydaları əməkdaşımızın araşdırmasında...

toyuq dönerinə qadağa var. Araşdırma zamanı məlum olub ki, elə paytaxt dönerxanalarının əksəriyyətində toyuq məhsulundan istifadə edilir.

Məsələ ilə bağlı bir neçə dönerxanaya baş çəkdik. Metronun "Neftçilər" stansiyasının yaxınlığındakı kiçik dönerxanada yalnız toyuq döneri satılırdı. Dönerçi bildirdi ki, artıq bir neçə ildir yalnız toyuq döneri satır: "Doğrudur, toyuq dönerinə qadağa qoyulub lakin hamı yalnız bu döneri sifariş edir. Toyuq döneri həm ucuzdur, həm də insanlar daha çox bu dönerə etibar edir. Əvvəllər quş qripi var idi, hazırda bu xəstəlik hamının yadından çıxıb, heç yerdə yoxdur, lakin qadağanı niyə aradan qaldırmırlar, bunu bizə də izah edə bilmirlər".

Apardığımız kiçik sorğudan məlum oldu ki, əsasən broyler toyuqlarından hazırlanan toyuq döneri Bakıda təxminən 1 manat 20- 1 manat 30 qəpiyə satılırsa, mal ətindən hazırlanan dönerlərin ən ucuzu 1 manat 40 qəpikdir. Burdan da real bir sual ortaya çıxır, əgər quş qripi təhlükəsi yoxdursa, həm ucuzluğuna, həm də keyfiyyət baxımına görə əhali daha çox toyuq dönerinə üstünlük verirsə, niyə ona qoyulan olan qadağa aradan qaldırılmır?

Eyyub Hüseynov bildirdi ki, qeyd edilən məsələ ilə bağlı Səhiyyə Nazirliyinə müraciət etsə də ona "yuvarlaq" cavab verilərək qadağanın aradan qaldırılmayacağı deyilib: "Toyuq dönerinin satışı deyuri qadağan olunsa da, de fakto satışdadır. Nəticədə bir çox həkimlər "levi" pul qazancı əldə edir, yeni neqativ hallar

baş verir. Bununla bağlı olaraq səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev məktub yazdım. Bildirdim ki, bu qadağanı aradan götürməklə səhiyyəyə baş verən bir çox neqativ hallar aradan qalxmış olar. Ya qadağa tamamilə aradan götürülsün, ya da toyuq dönerlərinin satışı birmənalı olaraq yasaqlansın. Sadəcə, burda bəzi dövlət qurumlarının "xoşməramlı" niyyətləri var. Belə başa düşdüm ki, toyuq dönerinə qoyulan qadağa götürülməyəcək".

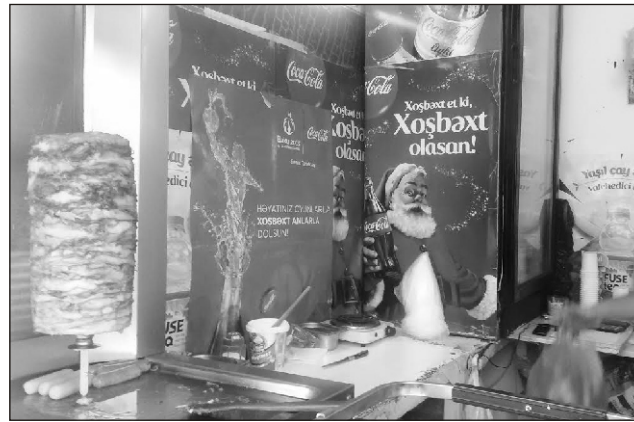
Yüksək temperatur mikroorqanizmlərə əlverişli şərait yaradır

Müsahibimiz onu da bildirdi ki, toyuq döneri mal ətindən hazırlanan dönerə nisbətən daha təhlükəsizdir: "Toyuq dönerlərinin heç olmasa mənsəyi məlumdur. Mal ətindən hazırlanan dönerlər bir çox hallarda insan sağlamlığı üçün böyük təhlükədir, çünki burda daha çox nöqsanlara yol verilir. Ümumiyyətlə isə, həm toyuq, həm də mal ətindən olan dönerlərin hazırlanmasında qanunsuzluqlar mövcuddur. Məsələn, bir çox hallarda tələb olunan ət düzgün formada emal olunmadığından, onun tərkibində mikroorqanizmlər məhv olmur və bu, insan orqanizmində ciddi xəstəliklərə yol açır. Və yaxud dönerin bişirilməsi üçün tələb edilən temperatur düzgün seçilmir. Nəticədə ətin üst tərəfi yaxşı bişir, daxili isə bir qədər çiy qalır. Gün ərzində aparatın üstündəki ət qalır. Yüksək temperatur onun daxilində olan mikroorqanizmlərin fəaliyyəti üçün əlverişli şərait yaradır. Dönerin üz tərəfini sıyranda onun daxilindəki yağ sınıya axır və bişməmiş maye ətlə

əməl olunur, bir çox sanitariya qaydaları nəzərə alınır.

Metronun "Neftçilər" stansiyasının digər çıxışına yaxın olan, yol kənarında yerləşən bir başqa dönerxanadan döner alan şəxslərlə söhbət etdik. Müştərilərdən biri bildirdi ki, tikintidə fəhlə işləyir, "tez-bazar" döner almaq ona sərf etdiyindən onun zərərini bilib-yenə də dönerxanalara üz tutur: "Maddi imkanım yol vermir ki, gündəlik kafedə və ya restoranda yemək yeyim. Ailəm şəhərdə olmadığından bu cür döner və ya pəraşki ilə

Azərbaycan Milli Kulinariya Mərkəzinin rəhbəri Tahir Əmiraslanov isə bildirdi ki, döner kababının türk mətbəxinə aid olduğunu demək yanlışdır. Onun sözlərinə görə, kababın bu növü qədim zamanlardan Azərbaycanın milli mətbəxinə də mövcud olub: "Qədimdə ölkəmizdə heyvanı adətən bütöv şəkildə bişirirdilər. Şiş üzərində bişən heyvanın bişən hissələrini kəşib fırladardılar. Burdan da onu "çevirmə" adlandırırlar. Yəni əslində bu yeməyin adı "çevirmə"dir. Bu

qarıxdırılıb istehlakçıya təqdim edilir. Üstəlik onun içinə qatılan mayonez və digər mayelər də arzu edilməzdir. Çünki onların da saxlanılması, istifadə edilməsi doğru-dürüst yerinə yetirilmir".

Zəhərə döner dönerlər

Yada salaq ki, bir neçə il bundan əvvələdək dönerlərin hazırlanmasında qazdan istifadə edilirdi. Nəticədə təbii qazdan istifadə zamanı onun tərkibindəki maddələr birbaşa ətə hopur, bu da zəhərlənmələrə gətirib çıxarırdı. Aidiyyəti orqanlar bu halı aşkarladıqdan sonra dönerin hazırlanmasında qazdan istifadə qadağanı olundu. Sevindirici haldır ki, bu qadağadan sonra dönerxanaların çoxunda qaz aparatı yığışdırılıb. Xüsusən də demək olar ki, bütün restoranlarda qaz aparatından deyil, közdən istifadə edilir.

Dönerxanalara baş çəkərkən bu fakt da gözümüzə yayınmadı. Məsələn, "Şanlı" restoranın əməkdaşları bildirdilər ki, təqdim etdikləri bütün növ dönerlər yalnız közdə bişirilir. Həqiqətən də dönerin közdə bişirilməsinin yaxından şahidi olduq. Bu həqiqətdir ki, restoranlarda dönerin hazırlanma texnologiyalarına ciddi

mədəmi "aldadıram". Bunun sağlamlığıma ziyan vurduğunu bilsəm də, sadəcə məcburam".

Dönerin (döner kababın) vətəni Azərbaycan, yoxsa Türkiyədir?

Əldə etdiyimiz məlumata görə türk mətbəxinin ləziz təamlarından olan məşhur döner kababın tarixçəsi 1867-ci ildən başlayır. Türkiyənin Bursa şəhərində yaşayan İsgəndər adlı kişi quzu ətinin özünün düzəltməyi ocaqda, dik çubuğa qat-qat düzərək hazırlayırmış. Zaman keçdikcə İsgəndər kişinin pide, qatıq və kərə yağı ilə birləşdirdiyi bu dad "İsgəndərin döner kababı" adı altında ilk olaraq Bursaya, daha sonra isə Türkiyəyə və dünyaya yayılır.

Bu kabab dünyanın müxtəlif yerlərində dəyişikliklərə məruz qalıb və müxtəlif formada təqdim olunur. Lakin İsgəndər kababı əsl, təbii dadını bu gün də Bursa şəhərində nəsil-dən-nəslə ötürərək, qoruyub saxlaya bilib. Əsasən ət layları döner şüşə olduğundan adı da burdan götürülüb. Bəzən onun yanına kartof və ya marinadlaşdırılmış pomidor da qoyulur.

barədə 17-18 ci əsrləri tərənnüm edən xalçalarımızın na-xışlarına baxanda görmək mümkündür. Bu dik şəkildə bişirilən əsl Azərbaycan kababıdır. Daha sonra "çevirmə" türk mətbəxinə də nüfuz qazanıb və təkmilləşdirilib.

İlk dəfə döner Bursada dik şəkildə qoyularaq közlə bişirilib. Müasir dövrdə döneri qazla bişirməyə başladılar. Lakin qazın tərkibindəki zəhərli maddələrin ətə hopması üçün qazla ətin arasına xüsusi qara rəngdə örtüklü sədd çəkildi. Bu sədd istiliyi keçirir, lakin qazın zəhərli maddələrinin ətə keçməsinə imkan vermir.

Bir çox hallarda bizə dönerin tərkibinə mayonez qatılır, bu yanlışdır. Ümumiyyətlə, mayonez türk mətbəxinə çox yaddır. Üstəlik, mayonezin saxlanılması barədə çox zaman bizim yemək ustaları xəbərsiz olurlar. Halbuki bir çox mayonez var ki, onlar tez xarab olur. Hazırda bir çox yeməklərə yeri gəldi-gəlmədi mayonez qatılır. Çünki onların çoxunun kulinariya barədə təhsil bazası yoxdur. Bizim qanunvericilikdə də tələb olunur ki, kulinariyada olan hər bir kəsin təhsil bazası, sağlamlığı haqqında sənədi olmalıdır. Xörəyin heç bir günahı yoxdur. Qalır sadəcə xörəyi bişirənin ustalığına, sağlamlığına, xörəyin bişirilmə şəraitinə. Əgər döner küçənin ortasında, toz-torpağın içində hazırlanırsa, ondansa evdə bozbaş bişirib yemək daha təhlükəsizdir. Əsl döner hazırlanarkən əl lay-lay közdə qızdırılır. Sulfreyə verildə isə yanında qatıq və ya sarımsaqlı qatıq, göyətəri qoyulur. Ən əsas isə üstünə təmiz kərə yağı tökülür".

□ **Xalidə GƏRAY**

Əvəllər jurnalistikaya maraq həddindən artıq çox idi. Gənclər bu ixtisasa sahiblənmək üçün əllərindən gələni edirdilər. Ancaq bu il qəbul imtahanının nəticələrindən bu peşəyə marağın azaldığını açıq şəkildə görmək mümkündür. Planlaşdırılan 150 yerə cəmi 57 tələbə qəbul edilib. Bəs bu peşəyə marağın azalmasına səbəb nədir?

“Mediaforum” saytının baş redaktoru Azər Qaraçənli jurnalistikanın ictimai-siyasi həyata təsirinin azalmasının bu peşəyə marağı zəiflədiyini dedi: “Ölkədə jurnalistika kimi ictimai-siyasi həyatla sıx bağlı olan sahədə canlanma yalnız bir-biri ilə paralel gedə bilər. İctimai-siyasi həyatdakı ölgünlük şübhəsiz ki, jurnalistikaya da təsir edir. Azərbaycan jurnalistikasında canlanma olan, yeni nəsillərin kütləvi şəkildə bu peşəyə axışdığı dövrləri gözü-müzün önünə gətirsək, belə qənaətə gələ bilərik ki, bu peşəyə marağın güclənməsi cəmiyyətdəki ictimai siyasi canlanma ilə sıx bağlıdır. İctimai siyasi həyatdakı həmin canlanma, fəallıq olmadığına görə də jurnalistikaya maraq ölə bilər. Mən səbəbi bunda görəyəm. Sözügedən peşəyə maraq yalnız ali təhsil ocaqlarındakı jurnalistika fakültəsindəki vəziyyətlə ölçülə bilməz. Jurnalistika perspektivli olanda başqa ixtisaslara yiyələnmiş insanlar da bu peşəyə gəlir. Jurnalistikaya marağın azalmasında təhsil sahəsindəki çatışmazlıqları əsas faktor saymıram”.

Lent.az saytının baş redaktoru Qabil Abbasoğlu bu sahəyə gələnlərin sayının azalmasının peşəkarlıq baxımından yaxşı əlamət olduğunu dedi: “Mən deməzdim ki, jurnalistika Azərbaycanda təhlükəli peşə sayılır. Çünki jurnalistika ilə bağlı problemlə məqamlar ötən illərdə qalıb. Yeni jurnalistika siyasi və kriminal baxımından təhlükəli sahə sayılmır. Jurnalistikaya marağın azalmasının bir səbəbi maddi məsələlərlə bağlı ola bilər. Bu peşə çox da gəlirli sahə sayılmır. Jurnalistika peşəkar fəaliyyət, göstəricilər tələb edən və bir az da romantikası olan bir sahədir. Burada yalnız bu peşəni sevənlər və özünü bu peşəyə həsr edən insanlar daha çox uğur qazanır. Əvvəllər Azərbaycanın digər sahələrində peşəkar fəaliyyət təhsil və diplom üzərində qurulurdu. İş, karyera qurmaq və sairə məsələlərinə xeyli çətinliklər var idi. Amma son illərdə ali təhsil diplomunu ilə öz peşəsi üzrə fəaliyyət göstərən gənclərimizin sayı azdır. 15 il bundan əvvəl inşaat mühəndisi və yaxud da bir kənd təsər-

olaraq seçən, bütün mənfə və müsbətləri ilə qəbul edən şəxsləri görəyək”.

Jurnalistikaya marağı azalmasının təhsilə bir əlaqəsinin olub olmamasına gəlincə isə Q.Abbasoğlu auditoriyada jurnalistin ye-

deməkdir. Məsuliyyət də həyatda çətinliklər yaradır. Bu məsuliyyətin altına girmək istəyənlərin sayı olduqca azalıb. İndi insanlar asan yolla pul qazanmaq istəyirlər istəyirlər. Jurnalistika məsuliyyətli iş ol-

Media kapitanları jurnalistikaya marağın azalmasının səbəblərindən danışdılar

Azər Qaraçənli:
“İctimai-siyasi həyatdakı ölgünlük şübhəsiz ki, bu sahəyə də təsir edir”

Qabil Abbasoğlu:
“Jurnalistika peşəkar fəaliyyət, göstəricilər tələb edən və bir az da romantikası olan bir sahədir”

Elçin Şıxlı:
“Jurnalistika məsuliyyət deməkdir, bu məsuliyyətin altına girmək istəyənlərin sayı olduqca azalıb”

rüfatı mühəndisi ixtisası alan gənclər diplomu alırdılar, onu kənara qoyub gedib bazarıda hansısa işin qulpundan yapışmağı daha uyğun bilirdilər. O zaman həmin ixtisaslara demək olar ki, yer yox idi. Amma indi getdikcə bu sahələrə ehtiyac duyulur. Ona görə də jurnalistikaya ötən illərdə məcburi meyl var idi. İndi bu faktor aradan qalxıb. Digər sovet ölkələrində olduğu kimi Azərbaycanda da jurnalistlər imtiyazlı təbəqə sayılırdı. Bu peşə bir növ qeyri-rəsmi ictimai nəzarət funksiyası daşıyan bir orqan idi. Bəzi jurnalistlərin qanuni olmayan yollarla yaşama imkanları təmin olunurdu. Hətta sovet hökumətinin dağıldığı və Azərbaycanın müstəqilliyinin qurulduğu ilk illərdə də vəziyyət o cür idi. Amma indi o məsələ də ortadan qalxıb. Yeni jurnalist əlavə imtiyazlara, hüquqlara malik deyil. Hesab edirəm ki, jurnalistikaya gələnlərin azalması çox xeyirlidir. Getdikcə azalan rəqəmlər onu deyir ki, 4-5 ildən sonra biz artıq jurnalistikada onu peşə

tişmədiyini dedi: “Faktiki vəziyyət ondan ibarətdir ki, jurnalistika diplomunu alıb redaksiyaya bizim yanımıza işləməyə gələn insanlara biz ilk növbədə inşa yazmağı öyrətməyə məcbur olurduq. Jurnalistika sahəsi üzrə təhsil verən ən iri ali məktəb sayılan Bakı dövlət Universitetində çox istedadlı jurnalistika müəllimləri var. Onların biliyinə, savadına böyük hörmətim olsa da, orada təhsil sistem və mexanizmi düzgün qurulmayıb; nəzəriyyə var, praktika yoxdur. Ölkənin media mətbəxində nələrin baş verdiyini jurnalistika fakültəsinin uşaqları bilmir. Bu müəllimlərin və ya universitet rəhbərliyinin günahı deyil. Bü-tövlükdə jurnalistikaya bir siyasət olaraq baxılmalıdır və sistem dəyişməlidir, başqa cür qoyulmalıdır. Laboratoriya buradadır, tələbələr isə auditoriyada. Auditoriyada jurnalist yetişmir”.

Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqının sədri Elçin Şıxlı jurnalistikaya marağın azalmasının bir çox səbəbləri olduğunu dedi: “Jurnalistika məsuliyyət

maqdan başqa hər zaman təhlükəli peşə sayılır. Jurnalistika ilə məşğul olanlar gördükləri işə uyğun olaraq kifayət qədər məvacib ala bilmirlər. Ona görə də bu sahəyə gələnlərin sayı azalıb. Mən 10-15 il əvvəl Bakı Dövlət Universitetində jurnalistika fakültəsində dərs demişəm. Dərsə girəndə ilk sualım o olurdu ki, kim jurnalist olacaq. 24 adamdan 2-3 nəfər deyirdi ki, mən jurnalist olmaq istəyirəm. Çünki böyük əksəriyyət nə bal yığırdısa, onun müqabilində ali məktəbə düşmək üçün bu ixtisası seçirdi. Onların da 95 faizi jurnalist olmurdu. Belə olan təqdirdə qabiliyyət imtahanı ilə qoy beş nəfər daxil olsun, amma beşi də jurnalist olsun. Həm də fikir versək görürük ki, bu sahədə uğur, ad-san qazananların böyük əksəriyyəti ixtisasca jurnalist deyil. Jurnalistikaya marağın azalmasına çox səbəblər ola bilər. Bu sahəyə artıq hörmət, ən əsası isə düzgün sözə qulaq asmaq istəyən yoxdur”.

□ Günel MANAFLI

Azərbaycan mətbuatı senzuranın ləğvindən nə qazandı?

6 avqust bu mühüm tarixin ildönümüdür. 6 avqust Azərbaycan mətbuatı tarixində olduqca vacib bir hadisənin ildönümü sayılır. 1998-ci il 6 avqust tarixində mərhum dövlət başçısı Heydər Əliyevin imzaladığı “Azərbaycan Respublikasında söz, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında” Fərmanla Mətbuatda və digər kütləvi informasiya vasitələrində Dövlət Sirlərini Mühafizə edən Baş İdarə ləğv edilib. Bununla da mətbuat üzərində illər boyu mövcud olan senzura aradan qaldırıldı və Azərbaycan mətbuatının inkişafında yeni dövrün başlanğıcı qoyuldu.

Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov isə bildirib ki, 1998-ci il avqustun 6-da “Azərbaycan Respublikasında söz, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanının imzalanmasından sonra Azərbaycan mətbuatının qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi istiqamətində çox ciddi işlər görüldü: “Kütləvi İnformasiya Vasitələri haqqında” qanun təkmilləşdirildi, Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi ləğv olundu, Milli Televiziya və Radio Şurası, mətbuatın özünü-tənzimləmə mexanizmi olan Mətbuat Şurası yaradıldı, “İctimai Televiziya haqqında” qanun qəbul olundu”, - Amaşov əlavə edib.

MŞ sədri qeyd edib ki, Azərbaycan dilində ilk qəzet 1832-ci ildə çıxıb. Bu, “Tiflisskoe vedomosti” qəzetinin Azərbaycan bölməsi olan “Tiflis xəbəri” qəzeti idi. Azərbaycan Milli Mətbuatının yaranması isə 1875-ci ildə “Əkinçi” qəzetinin nəşrindən hesablanır. Azərbaycan Milli Mətbuatının 136 illik tarixi var. Amaşov vurğulayıb ki, Azərbaycan dilində çıxan ilk qəzetin 180 ilə yaxın tarixi var, ancaq o vaxtdan 1998-ci ilə qədər Azərbaycan mətbuatının üzərində həmişə senzura olub.

“Çar dövründə, Sovetlər dövründə və müstəqilliyimizin ilk illərində mətbuat üzərində senzura olub. 1998-ci ildə Azərbaycan mətbuatı üzərində senzura götürüldü. Bu, çox əlamətdar hadisə idi”, - o deyib.

MŞ sədri Azərbaycanda senzuranın tətbiq edilməsinin tarixindən də danışdı.

“Sovetlər dövründə, 1966-cı ildə Nazirlər Kabineti yanında baş idarə yaradılmışdı və bu idarənin məqsədi dövlət sirrinin qorunmasını təmin etmək idi. Bu idarə dövlət sirrinin qorunması adı ilə çox şeylərin mətbuata çıxmasının qarşısını alırdı. Bundan əlavə 1992-ci ildə Azərbaycan prezidenti vəzifələrini icra edən Yaqub Məmmədov hərbi senzuranın yaranması ilə bağlı fərman imzalayırdı. 1993-cü ilin aprelinde sabiq prezident Əbülfəz Elçibəy də belə bir fərman imzalayırdı və fəvqəladə vəziyyətlə bağlı bütün informasiyaların üzərinə senzura qoyulurdu. Ümummilli lider Heydər Əliyevin imzaladığı fərmanla həm Nazirlər Kabineti yanında 1966-cı ildə yaradılmış baş idarə ləğv edildi, həm də 1992-ci və 1993-cü illərdə senzura tətbiq olunması barədə qəbul olunmuş qərarlar qüvvədən düşdü. Azərbaycan mətbuatı üzərindən senzura götürüldü. Bu da Azərbaycan mətbuat tarixində ilk dəfə baş verən hadisə idi”, - Amaşov vurğulayıb.

O, 6 avqust tarixinin Azərbaycan mətbuatı və Azərbaycan cəmiyyəti üçün əlamətdar gün olduğunu qeyd edib və əlavə edib ki, Azərbaycanda senzuranın ləğv olunmasının müəyyən fəsadları da olub. Onun fikrincə, reket jurnalistika ilə məşğul olma halları, məlumatların yoxlanılmadan mətbuata verilməsi, habelə insanların şərəf və ləyaqətinin təhqir olunması faktları buna misaldır: “Bütün bunların fonunda Azərbaycan mətbuatı müstəqil oldu. Azərbaycan mətbuatının özünü-tənzimləmə mexanizmi meydana gəldi. Bütün dünya mətbuatı bu yolu keçib, ona görə bizim də bu yolu keçməyimiz labüd idi. Senzuranın ləğvindən sonra dövlətin mətbuata heç bir təzyiq mexanizmi qalmadı”.

□ SEVİNC

Cümə söhbətləri

B ismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 Allaha həmd edirik ki, bizlərə qarışıq dünyanın içərisində, bu qarışıqlığın içərisində Onu xatırlamağı, özümüz barədə düşünməyi, təfəkkür etməyi nəsisib edib. Allah Təala bu qədər nemətləri ixtiyarımızda qoyub. Allahdan istəyimiz budur ki, bu nemətlərin şükrünü doğru-dürüst yerinə yetirməyi bizlərə nəsisib etsin.

Varlıq aləminə varlıq verən də Odur, ruzi verən də

İnsan həyatının ən ciddi məsələlərindən biri də onun dolanışığıdır və ruzi məsələləridir. İnançımız da gerçək bir İlahi təlim olduğu üçün və insanın bu dünyada mövcud olması, imtahanlarını verib, ən aşağıdan ən aliyyə doğru təkamül etmək imkanlarına malik olaraq yaşaması üçün dolanışığı və ruzi məsələlərinə ciddi önəm verir. Bu mənada Allahın inayəti ilə ruzi ilə bağlı bir sıra önəmli məqamlara toxunacağıq.

Rəbbimiz mübarək Qurani-Kərimin "Zariat" surəsinin 58-ci ayəsində buyurur: "Şühbəsi, Allah Özü (bütün ruzi yeyənlərə) ruzi verən, güc sahibi və qüvvəlidir". Ayədən anlaşılır ki, varlıq aləmində yeganə ruzi verən Allahdır. Deməli biz öz yaşayışımızda, mövcudiyetimizdə, dolanışığı məsələlərimizdə bu məsələni daima diqqətimizdə saxlamalıyıq. Bizim varlığımızın təmini Allahın ixtiyarındadır. Bizə yaradıcı, xəlq edib və yaradandan sonra da mövcudiyetimizi təmin edir. Bu mövcudiyetimizin təmini rübiyyətdir və bunun bir mövzusu da rəzzaqiyyətdir. Allah Təala yaratdığı varlıqların ruzilərini də nəsisib edir. Ruzi verən yalnız Odur.

Ruzinin artıb-azalması hikmət üzərindəndir

"İsra" surəsinin 30-cu ayəsində Allah Təala buyurur: "Həqiqətən, sən Rəbbin istədiyi şəxs üçün ruzini genişləndirir və (istədiyi şəxs üçün də) daraldır. Əlbəttə, O, həmişə Öz bəndələrindən xəbərdar və (onları) görəndir (onların fərdi və ictimai hallarını bilir)". Ayədə "sən Rəbbin" deməklə, birbaşa Allahın rübiyyəti sifətinə işarə olunur. Deməli, ruzi vermək həm də bu sifətin təzahürü olduğu üçün, birbaşa işarə olunur. Ayədə açıq şəkildə bildirilir ki, Allah Təala istədiyi şəxsin ruzisini bol, geniş edər, istədiyinə isə ruzisini az, məhdud edər. Bu, İlahi hikmət üzərindəndir. Eyni zamanda bildirilir ki, Rəbbimiz Öz bəndələrinin fərdi, ictimai hallarını görən və biləndir. Rəbbimiz hər şeydən əhatəli xəbərdardır.

Ruzinin çox-azlığı, İlahi hikmət və imtahanın amilidir

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

bağlı imtahanların yekununda təkamül və ya tənəzzül etmək mümkündür. Məhdud ruzinin öz imtahanı var, orada da insan təkamül edə və ya tənəzzül edə bilər.

Növbəti mühüm təfsiri çalar budur ki, ruzini verən - Allahdır. İnsan ruzini itirməkdən qorxma-malı, simic olmamalıdır. İnsan bəzən ehtiyat edir ki, xərcləyər, sonra da olmaz. Rəbbimiz çatdırır ki, simic olmayın, ruzini verən Odur. Ruzinin çox və az olmasını müəyyən edən - Allahdır. İnsan bu anlamda ruzisinə görə narahat olmamalıdır. Təbii ki, burada verilən ruzidən ağılla, tədbirliklə, Allahın razılığına uyğun şəkildə istifadə olunmasından söhbət gedir. Bu, heç də bədxərc olmaq anlamına gəlməməlidir.

Allahın zəmanət verdiyi ruzi, səy göstərən hər bir kəsə çatar

Həzrət Əmirəlmöminin (ə) ruzinin azalıb-çoxalması ilə bağlı buyurur: "Ruzinin azalıb-çoxalmasının ixtiyar, ruzi verən Allahdır. Burada bir qədər geniş bəhsə ehtiyac var. Əgər biri tənbellik və heç nə etmirsə, ondan söhbət getmir. İnsan tənbellik edər, əlini ağdan-qaraya vurmaya bilər və deyər ki, ruzini onsuz da Allah müəyyən edir, nə mənə ayrılıbsa, o da veriləcəkdir. Bu, kökdən yalnız düşüncədir. İnsan ondan asılı olanı etsə, ağılabatan həddə ruzi qazanmaq üçün mükəlləfiyyətlərini yerinə yetirə, səy göstərsə, ondan sonra ona çatmalı olan ruzi artıq ona çatacaq. Ona görə də, söhbət tənbellikdən, süstlükədən, məsuliyyətdən qaçmaqdan getmir. Bunlar dinimizdə qətiyyətlə yolverilməzdir.

Əziz İslam Peyğəmbəri (s) çox mühüm bir nöqtə istiqamətində

de buyurur: "Zəmanət verilmiş ruzini qazanmaqla məşğul olmağın, səni Allahın vacib etdiyi əməlləri yerinə yetirməkdən saxlamasın. Çünki, sən qismətində nə vardsırsa, çatacaqdır və qismətində olmayan şey sənə əlin yetməyəcək". Belə bir məsələ yoxdur ki, insan namazı, ya başqa vacibətləri tərk etsin, yoxsa ruzisiz qalar. Rəbbimiz öyrədir ki, vacibətlər heç bir halda tərk olunmamalıdır. Ruzini itirmək təhlükəsi bəhanə ilə vacibətlər tərk olunmamalıdır. Belə ki, Rəbbimiz zəmanət verilmiş ruzini onsuz da bizə çatdıracaq. Bunu əldə etmək üçün vacibətləri tərk etmək yolverilməzdir. Belə olmasın ki, guya insan ruzi dalınca hərəkət etsin, bu da onu vacibətləri yerinə yetirməkdən saxlasın.

Qeyd etdiyimiz kimi, Allah Təala insanlar üçün ruzini müəyyən etsə də, onu əldə etmək üçün səy göstərmək - insanın iradəsinə bağlı olan məsələdir. Həzrət İmam Əli (ə) bununla bağlı maraqlı açıqlaş verərək, buyurur: "Ruzini axtarın, çünki ruzi onu axtaran üçün zəmanət olunmuşdur". İnsanın səy etməsi, hərəkətdə olması, çalışması - bunlar hamısı onun üçün təyin olunmuş ruzinin əldə olunmasına gətirib çıxardan məsələlərdir.

Ruzinin artması və azalmasına səbəb olan amillər

Dinimiz eyni zamanda bizləri hansı məsələlərin ruzini artırmasına, hansı məsələlərin ruzinin azalmasına səbəb olması barədə

həyatında böyük bir dəyişiklik olar. Bu, nəinki insanların imkanlarının azalmasına gətirib çıxarmaz, əksinə ruzilərinin daha çoxalmasına səbəb olar. Yuxarıdakı hədislərdə də gördüyümüz kimi, bu məsələlərdə bir bumeranq qaydası işləyir. Sən nə qədər Allah yolunda infaq edirsən, sənə qədər Allah Təala ruzini artırır.

Həzrət Əmirəlmöminin (ə) de bu xüsusda buyurur: "Din qardaşına maddi kömək etmək ruzini artırır". Dinimiz öyrədir ki, vermək artırır. Necə ki, Allah Təala ruzini verəndir, Onun yolunda xərcləyə-nə daha çox ruzi verir.

Həzrət Əli (ə) buyurur: "Əmanətə sadıq qalmağ ruzini artırır". Əmanətə sadıq qalmağ, əmanətdarlıq olduqca böyük dəyərdir. O

də bilgiləndirir. Allahın Peyğəmbəri (s) buyurur: "Camaata yemək ehsanı verən şəxsin ruzisi, biçəğın dəvənin belinə batmasından daha tez gələr". Məişət məntiqi budur ki, insan əgər öz malından, pulundan xərcləyib insanlara yemək və ya hər hansı digər ehsanları etsə, onun ruzisi azalar. Elə bilir ki, bunu etməklə məhrumiyyətlərə qarşılaşar, var-dövləti azalmış olar. Halbuki, əziz İslam Peyğəmbəri (s) çox ciddi bir məsələdən bizləri xəbərdar edir. Camaata yemək ehsanı verən şəxsin ruzisi, təcili surətdə ona yetişir. İnsanın ehsan etməsinin nəticəsində xərclənən vəsaitin qarşılığında ruzi çox tez bir zamanda gələr. Ona görə də, insan ruzisini azalması qorxusu ilə simiclik etməməli, əksinə, daha çox ehsan etməyə can atmalıdır ki, ruzisi çoxalsın.

Əziz Peyğəmbərimiz (s) "istəyirəm ki, ruzim çox olsun", deyənə buyurur: "Həmişə təhərətli və pak halda ol ki, ruzin artsin". İnsanın təmiz olması, təhərətə riayət etməsi, hər zaman dəstəməzli olması, pak olması - bunlar hamısı ruzinin artmasına səbəb olan amillərdir. Gerçək, halal ruzidən söhbət gedir. Hansısa imkanların əldə edilməsi, var-dövlətin toplanmasından söhbət getmir. İnsanın aqibətinə təsiri olan halal ruzini artıran məsələlər təhərət, paklıq, dəstəməz kimi necib işlərdir. Bəzən bizə sadə görünən mövzulardan həyatımıza bu qədər fəvqə təsirli olur. Bu həm də Rəbbimizin insanları dəstəməzli olmağa, pak olmağa nə qədər təşviq etməsinin göstəricisidir. Ruzi ilə paklıq arasında belə bir bağlılıq var.

Sədəqə insan ruzisini azaltmaz, əksinə, artırır

Peyğəmbərimiz (s) buyurur: "Çoxlu sədəqə verin ki, Allah sizə ruzi yetersin". Əgər sədəqə vermək, malik olduğundan imkansızlara xərcləmək insanların mədəniyyətinə daxil olarsa, insanların

qədər böyük dəyərdir ki, əziz İslam Peyğəmbəri (s) hələ peyğəmbərliyə məbus olunmadan öncə də insanlar arasında əmin bir kəs kimi tanınırdı. Ona görə idi ki, bu mübarək insan gəlib Rəbbi tərəfindən peyğəmbərlik məqamına yetişdiyini insanlara elan edəndə, insanlar ona etimad bəsləyirdi.

İnsanlar fərqləndirən xüsusiyyətlərdən biri - əminlikdir. İnsan əmanətdar olsa, ruzisi artar. Mübarək İslam dini belə bir dindir. Toplumun bu xüsusiyyətə fəvqə dərəcədə ehtiyacı var. İnsanların bir-birinə etimad, etibar, inam bəsləməsi fəvqə mühüm məsələdir. Hər bir möminin, möminənin ən əsas xüsusiyyətlərindəndir. Uşaqlara uşaq yaşlarından öyrədilməli məsələlərdəndir. Böyüklər özü bu məsələni yaşadanda, uşaqlar da oradan öyrənib yaşayar.

Eyni zamanda insanın ovqatının, psixoloji durumunun da ruzisinə təsiri var. Həzrət Əmirəlmöminin (ə) buyurur: "Xoş niyyətli olanın ruzisi çox olar". İnsanlar var ki, niyyətləri pis, qanşıqdır. Amma, dinimiz öyrədir ki, insan əgər xoş niyyətli olsa, ruzisi çox olar.

İmam Baqir (ə) buyurur: "Həmişə din qardaşına dua et ki, bu əməl ruzini sənə tərəf yönəldər". Əgər insan din qardaşları üçün dua etsə, ruzini verən Allah Təala ruzini ona tərəf yönəldər.

İmam Sadiq (ə) buyurur: "Ailəsi ilə mehriban davrananın ruzisi artar". Bəzən ailədə olan dedilər-qodular, xoşagəlməz ab-hava səbəb olar ki, ruzi aradan getsin. Qaşqabaqlar, lazımsız münasibətlər, lazımsız dedilər-qodular ki, bəzən ruzini aradan aparır. Ailələr əslində bu məsələlərdə diqqətli olmalıdır.

Allahın, bizləri zəmanət verdiyin geniş ruzi nəsisib et!

Allahım, bizləri ruzinin artmasına səbəb olan işlərə tərəf yönəlt!

Allahım, bizləri ruzinin azalmasına səbəb olan işlərdən çəkindir! Amin!

Bankirin məhkəməsinin vaxtı bilindi

Sahib Ağayevə əməlində cinayət tərkibi olmaya-olmaya ağır cəza verilib

“Unibank” ASC-nin Nərimanov filialında çalışmış və həbs olunmuş Sahib Ağayevə Bakı Apelyasiya Məhkəməsində bəraət verilməsi haqda yazmışdıq. Azərbaycan məhkəmələrində bəraət hökmlərinin çox az verildiyini məlumdur.

Amma bu ilin yanvarında Bakı Apelyasiya Məhkəməsində verilmiş bəraət hökmü sonradan Ali Məhkəmədə ləğv olunub və işə yenidən baxılması üçün aşağı instansiyaya göndərilib. Artıq iş üzrə Bakı Apelyasiya Məhkəməsində baxış iclası təyin olunub. S.Ağayevin işinə hakim Qədim Babayevin sədrliyi ilə avqustun 14-də, saat 10.00-da baxılacaq.

Qeyd edək ki, Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2 (dələduzluq) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə ittiham olunan S.Ağayev Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə 8 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilmişdi.

S.Ağayev dövlət qurumlarına müraciətlərində yazıb ki, istintaq zamanı əməlində cinayət tərkibi olmaya-olmaya müstəntiq Rəşad Məmmədov lehinə olan bütün sübutları gizlədərk, “Unibank” ASC-nin rəhbərliyinin rəğbətini qazanmaq məqsədilə ona ağır maddələrlə ittiham verib. İş Bakı Ağır Cinayətlər

Məhkəməsinə göndəriləndən sonra hakim Rauf Əliyev onunla qeyri-insani şəkildə rəftar edib, proses zamanı danışmasına məhdudiyet qoyub, təqdim etdiyi sübutlara əhəmiyyət vermədən bərəsində 8 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə hökmü çıxarıb. “Bəraət alıb azadlığa çıxdıqdan sonra bütün dost-tanışlarımla əlaqə saxladım və münasibətlərimi bərpa etdim. Lakin müstəntiq Rəşad Məmmədov saxta əməllərinin ortaya çıxmasından bərk narahat olaraq dostlarıma zəng edib, onları əleyhimə qaldırmağa cəhd göstərdi. Bu barədə dostlarım mənə məlumat verdilər və vəkilim müstəntiqə zəng

edərək bu qanunsuz əməldən əl çəkməsini tövsiyə etdi. Lakin müstəntiq bu əməldən əl çəkməyərək ara-

mızda mülki hüquq münasibətləri zəminində həll olunmalı olan 3 nəfər şəxsi qanunsuz olaraq mənim əleyhimə qaldırdı və şəxsən özü həmin 3 nəfər üçün 12 sayılı hüquq məsləhətxanasından hüquqşünaslar təyin etdi. Dövlət ittihamçısı və bu sifarişlə üzərimə qaldırılmış şəxslərin şikayətləri əsasında Ali Məhkəmə baxışı təyin edildi. Ali Məhkəmə baxışı zamanı hakim Fərhad Kərimov dövlət ittihamçısının kağız üzərindən çətinliklə oxuduğu saxta ittihamı, 3 nəfər şəxsin hüquqşünaslarının saxta çıxışlarını diqqətlə, mənim əsaslı və faktlarla çıxışımı isə istehza ilə dinləyərək, danışıq hüququmu isə məhdudlaşdıraraq kasasiya şikayətlərini tam təmin etdi, bərdə çıxarılmış qanuni bəraət hökmünü ləğv etdi və işi yeni apelyasiya baxışına təyin etdi. Yeni məqsəd mənim həbsimi təşkil etməkdir!” -deyə dövlət orqanlarına müraciətində bankir yazır.

S.Ağayev yaxın günlərdə prezidentə də müraciət ünvanlayacağını qeyd edir.
□ E.MƏMMƏDLİYEV

Nazirlik Gədəbəydə abidələrin sökülməsinə reaksiya verdi

“Ana abidəsi” tarixi abidə kimi Nazirlər Kabinetinin siyahısında niyə yoxdur?

Ötən saylarımızdan birində “Yaxşı işi də pisliyə çevrilən icra başçısı” sərlövhəli yazı dərc etmişdik. Yazıda bir qədər əvvəl rayon mərkəzində olan Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçılarının xatirə abidəsi və “Ana heykəli”nin sökülüb və I Qarabağ müharibəsi zamanı həlak olmuş şəhid gədəbəylilərin dəfn edildiyi Şəhidlər Xiyabanının üst tərəfinə köçürülməsindən söhbət açılırdı.

Məsələyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi reaksiya verib. Nazirliyin informasiya və ictimai əlaqələr şöbəsindən bildiriblər ki, “Ana abidəsi” tarixi abidə kimi Nazirlər Kabinetinin siyahısında yoxdur. 41-45 abidəsi ilə bağlı məsələ isə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən araşdırılacaq.

Şöbədən bildiriblər ki, araşdırmaların nəticəsindən asılı olaraq Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyətinə müvafiq müraciətlər olacaq.

Qeyd edək ki, Gədəbəydən redaksiyamıza daxil olan məlumatda bildirilir ki, sökülərək yeni ünvana köçürülən abidələr şəhidlər xiyabanının daha hündür hissəsinə qoyulub və kənardan baxanlar üçün elə təəssürat yaranır ki, sanki bura yeni tikilmiş abidəyə məxsus ərazidir. Sakinlər demişdilər ki, Böyük Vətən müharibəsi qurbanlarının xatirəsinin əbədiləşdirilməsi qarşı deyillər. Amma Azərbaycan xalqı və dövləti üçün canından keçmiş şəhidlərin xatirəsindən əziz heç bir dəyər yoxdur. Respublikanın heç bir yerində Şəhidlər Xiyabanının ərazisinə hər hansı başqa abidənin yerləşdirilməsi halı yoxdur. Sakinlər rayon ərazisində Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarının xatirə abidəsi və “Ana heykəli” üçün uyğun yerlər olduğu halda məhz həmin abidələrin xiyabanın ən hündür nöqtəsinə qoyulmasını şəhidlərə, şəhid ailələrinə hörmətsizlik kimi qəbul etdiklərini də gizlətmirlər. Deyirlər ki, həmin abidələr neçə illər idi ki, inşa olunduğu yerdə çox normal şəkildə qorunurdu. Sual edilir ki, yerdəyişməyə ehtiyac var idisə, bunu bu cür mənfur qaydada etmək lazım idi? Rayon ərazisində bu abidə üçün yer yox idi?

Sakinlər abidələrin bu şəkildə tikilməsində başçının təminatının müstəsna rol oynadığını bildirirlər. Deyirlər ki, başçı hər qarış torpağı qənimət bilir, satışa çıxarıla bilən ərazi kimi baxır. Ona görə də abidələrə bu cür hörmətsiz münasibət göstərir.

Baş verənlərlə bağlı dövlət orqanlarına şikayətlər də nəticəsiz qalıb. Vətəndaşın qüruruna toxunan belə bir hərəkətə heç bir aidiyyəti dövlət qurumu reaksiya verməyib. “Sanki bu rayonda baş verən hadisələr Azərbaycan ərazisində yox, vergilər naziri Fazil Məmmədova məxsus feodal torpaqlarında baş verir. Görünür, həmin şəxslər hər hansı müdaxilənin F.Məmmədov tərəfdən qəzəblə qarşılanaçından və öz şəxsi bizneslərinin təhlükəyə düşəcəyindən ehtiyatlanırlar. Amma bu şəxslər unudurlar ki, hər biri dövlət başçısı qarşısında məsuliyyət daşıyırlar. Ümid edirik ki, bu yazıdan sonra respublikanın hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, digər qurumlar bu biabırçılığı aradan qaldıracaqlar.

□ E.HÜSEYNOV

Ölkədə bir gündə 9 nəfər bədbəxt hadisə nəticəsində öldü

Azərbaycanda bir gündə 9 nəfər bədbəxt hadisə nəticəsində ölüb. Lent.az Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadən xəbər verir ki, avqustun 5-də Mordəkan qəsəbəsindəki dəniz çimərliyində Gəncə şəhər sakini Akif Məmmədov, Zuğulba çimərliyində Buzovna qəsəbə sakini Ərəstun Əliyev, Tovuz rayonu Qazqulu kəndində Kamran Hüseynov su anbarında çimərəkən boğulub. Şəmkir rayonunun Qarantiyi kəndində Elvin Pirişev Kür çayında balıq tutarkən yıxılaraq çayda boğulub. Onların hamısının meyiti sudan çıxarılıb.

Bundan başqa avqustun 5-də Binəqədi rayonundakı Goradil qəsəbəsinin çimərliyində Gəncə şəhər sakini Namiq Qurbanov və Abşeron rayon sakini Anar Mehdiyev çimərəkən boğulub. Hər iki şəxsin meyitinin sudan çıxarılması istiqamətində tədbirlər görülür.

Daha bir bədbəxt hadisə Bakının Xəzər rayonunda qeydə alınıb. Rayon sakini Könül Haqverdiyeva dərmandan zəhərlənmə ilə xəstəxanaya gətirilib və avqustun 5-də orada ölüb. Şəki şəhər sakini İsmayıl Əliyev isə yaşadığı evdə alkoqol zəhərlənməsindən ölüb.

Avqustun 5-də Binəqədidəki təmir sexlərindən birində də ölüm hadisəsi olub. Avtomobil təmiri sexində işləyən Bakı şəhər sakini Rüstəm Qasım oğlunu elektrik cərəyanı vurub. O, hadisə yerində vəfat edib.

Beyləqanda poçta basqın: 28 min manat oğurlandı

Beyləqan rayon poçt idarəsində oğurluq hadisəsi olub. Bir neçə gün öncə poçta basqın olub. Oğurlar idarədən 28 min manat ələ keçiriblər. Beyləqan Rayon Polis Şöbəsinə məlumatı təsdiqləyiblər. Bildirilib ki, hazırda İstintaq İdarəsində faktla bağlı araşdırma aparılır.

Bir qrup suriyalı Azərbaycana qanunsuz keçməyə cəhd etdi

Gürcüstanın sərhəd polisinin əməkdaşları Gürcüstan-Azərbaycan dövlət sərhədini qanunsuz keçməyə cəhd etdiklərinə görə Suriyanın üç vətəndaşını saxlayıb.

Bu barədə oxu.az “Sputnik-Georgia” saytına istinadla xəbər verir.

“İstintaq müəyyən edib ki, saxlanılan şəxslər sərhəd keçid məntəqəsindən yan keçməklə Gürcüstan sərhədini Azərbaycan respublikası istiqamətinə qanunsuz keçməyə cəhd ediblər”, - Gürcüstanın Daxili İşlər Nazirliyinin məlumatında deyilir.

Gürcüstan sərhədini qrup şəklində qanunsuz keçməyə cəhd faktı üzrə istintaqı sərhəd polisinin Baş istintaq-əməliyyat idarəsi aparır. Suriyalıları dörd ildən beş ilədək həbs gözləyir.

Əyləncəli, sürətli, asan!

Speak English

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dinləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qədər ingiliscə danışmaq
- ✓ Sözləri ezərlənməklə deyil onları istifadə edərək öyrənmək
- ✓ Danışaraq sürətli qrammatika bilgisi əldə etmək
- ✓ Əla tələffüz və gürvənlə danışmaq
- ✓ Real ingiliscə söhbətlər

BLONUIS ENGLİS

EXPLOSION

dərsləri kursunuz tərəfindən tələb etdiyiniz HƏDİYYƏ OLUN

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç. 2, ev 2, (012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 5 (İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur “Karl Etorts” firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks halqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN
 Tel: (055) 776-70-34

Kişilər!!! Axırmıçı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərminsiz müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Bəy toydan sonra gəlini makiyajsız görüb şoka düşdü

Cəlayirdə bir bəy toyun ertəsi günü arvadını makiyajsız halda ilk dəfə gördükdən sonra şoka düşüb. Bu qədar çirkin bir qadınla evləndiyinə inana bilməyən gənc şokdan ayıldığı anda məhkəməyə müraciət edib. Məhkəmədə danışan bəy səhər oyandığı zaman yanındakı qadının evə girən oğru olduğunu düşündüyünü deyib. Daha sonra onun arvadı olduğunu anlayıb və şok keçirib. Arvadına qarşı 20 min dollarlıq təminat açan bəy, gəlinin bu qədər çirkin olmasını qəbul edə bilmədiyini bildirib. Arvadının onu makiyajla aldatdığını deyən adı açıqlanmayan oğlan 20 min dollar təminat alaraq boşanacağını da bildirib.

10 dəqiqəyə 110 sendviç yedi

Dünyada tez yemək yemə rekordçusu olan yapon Takeru Kobayaşi bir reklam üçün ən qısa zamanda 110 sendviç yeyib. Türkiyədə də bir bankın reklam filminə çəkilən T.Kobayaşi 10 dəqiqədə 110 sendviç, 30 dəqiqədə 337 toyuq qanadı, 15 dəqiqədə 57 inək beyni və 24 dəqiqədə 55 qazanət yeməyi yeyə bilir. Ləqəbi Tsunami olan Kobayaşi bir dəfə oturanda fantastik qədər yemək yəsə də, çəkisi cəmi 58 kilodur.

Amerikalı qadın 110 il yaşamasının sirrini açdı

ABŞ-ın Nyu-Cersi ştatında yaşayan 110 yaşlı qadın uzun ömürlü olmasının sirrini açıqlayıb. Yaşlı qadının deyir ki, çox yaşaması üçün yediklərini və içdiklərini heç vaxt dəyişməyib. Belə ki, o, 70 ildir hər gün 3 pivə, bir stəkan viski içir və həyatında yaxşı olan hər şey üçün Allah borclu olduğunu deyir. Agnas Fenton adlı qadının sözlərinə görə, bunlar ona həkiminin tövsiyəsidir. Ona görə bu adətlərini uzun illərdir bir gün belə olsun axsatmır. Lakin bir müddət əvvəl həkimlərin onun spirtli içki içməsinə dayandırılıblar və başqa bir diyetə başlayıblar.

Qadınlar yağlarla gəncləşir

Kətan yağı faydalı olduğuna görə ona "qadın yağı" da deyilir. Kətan yağı maddələr mübadiləsini normallaşdırır, arıqlamağa kömək edir, hormonal fonu bərpa edir, menstruasiya ağrılarını azaldır. Kətan yağı - qiymətli omeqa 3 və omeqa 6 kimi doymamış yağ turşuları mənbəyidir. Dietoloqlar kətan yağını arıqlamaq üçün qəbul etməyi məsləhət görürlər. O, öz təsirini elə ilk dəfə qəbul edəndən sonra göstərir. Bunun üçün hər səhər 1 çay qaşığı kətan yağı için, günortalar salatlarına vurub yeyin. Dəriniz çox həssasdırsa, üzünü də sürtə bilərsiniz.

Kakao yağı - dəri salınması üçün əla profilaktikadır. Bədəne qulluq, eyni zamanda göz ətrafı dəri üçün unikal vasitədir. Yağın tərkibində doymuş və doymamış yağ turşuları var. Onun tərkibindəki stearin, olein turşuları dərinin gəncliyini qorumasında mühüm rol oynayır. Kakao yağı dəriyə nəmləndirməkdə, qocalma prosesini ləngitmək və qırışları aradan götürməkdə bir nömrəli vasitədir. Yağ dəriyə çox tez hopur və onu mükəmməl şəkildə nəmləndirir.

İtburnu yağı - itburnu yağının unikalığı sallanmış dəriyə dartmasıdır. Əslində, bu yağ plastik əməliyyat funksiyasını yerinə yetirir. Lakin burada cərrah və onun iti uclu ləvazimatları olmur. Bu yağda C və E vitaminləri kolagenlərin sintezini stimullaşdırır. Daxilə qəbul etdikdə dəri öz-özünə cavanlaşır.

Hindqozu yağı həm saç tökülməsinə, həm saç yarıqlarına qarşı, həm də dəriyə qulluqda çox effektivdir. Hindqozu yağının bu faydaları aparılan təcrübələrdə dəfələrlə sübut olunub. Tərkibi doymuş yağ turşuları ilə zəngin olan yağı dəsmalla kompres etməklə ən ciddi problemləri aradan qaldıra bilərsiniz. Saç dibi üçün yağ 20 dəqiqə saxlamaq kifayətdir. Üç prosedurdan dərhal sonra saçlar canlanır və sağlam görünüşünü bərpa edir. Hindqozu yağı tez-tez rənglənən korlanmış saçlara tövsiyə olunur.

QOÇ - Ziddiyətli bir gün yaşayacağınız gözlənilir. Ulduzlar sizə qarşı bir neçə istiqamətdən təzyiqlər olacağını, həmçinin perspektivli təkliflər alacağınızı bildirir. Bunların ən yaxşısını seçin.

BUGA - Bu təqvim sizin üçün avqustun ən uğurlu günlərindən biri zənn etsək, yanılmırıq. Bazar günü olmasına baxmayaraq, istirahətə yer ayırmaq mümkünsüz görünür. Başqalarının işinə qarışmayın.

ƏKİZLƏR - Bu gün uğur əldə etmək istəyirsinizsə, risk etməkdən qorxmayın. Bir də çalışın ki, hədəfiniz sağlam olsun. Neçə vaxtdan bəri davam edən maliyyə problemləriniz də aradan qalxmalıdır.

XƏRÇƏNG - Bütün gücünüzü ortaya qoyub məqsədlərinizi reallaşdırın. Kiminsə köməyinə tam ümidlə bel bağlamayın. Belə həssas məqamlarda mənasız dedi-qoduya vaxt ayırmayın.

ŞİR - Hər şeydən əvvəl haqqınızı qorun. Bu vaxta qədər keçdiyiniz yoldan, xüsusən də buraxdığınız səhvlərdən nəticə çıxarın. Yaxın 5 gündə bu analizlərin həyatınızı dəyişəcəyinə inanın.

QIZ - Maraqlı simalarla rastlaşma ehtimalınız böyükdür. Bu isə öz-özlüyündə planlarınızın sürətli inkişafında əhəmiyyətli rol oynayacaq. Əgər işlə bağlı məşğul deyilsinizsə, axşam mütləq qonaq gedin.

TƏRƏZİ - Bütəcənizi artırmaq üçün geniş imkanlarınız var. Boş-boşuna vaxt itirməyə çalışmayın. Pul qoxusu gələn istənilən ünvan və şəxsə müraciət edin. Qeybətçil adamlardan uzaq olun.

ƏQRƏB - Gün ərzində daha çox sağlq durumunuzu nəzarətdə saxlayın. Özünüzü iqlimin şıltaqlığına hazır tutun. Bunu bacardığınız təqdirdə hər hansı problem çıxmıyacaq. Bu gün yeni əlaqələr uğur vəd edir.

OXATAN - Ailə-sevgi münasibətlərində bir qədər anlaşılmazlıqlar mümkündür. Çalışın ki, bu amil mübahisə həddinə çatmasın. Səhvlərinizi etiraf etməyi bacarın. Bunun sizə yalnız xeyri dəyə bilər.

OĞLAQ - Gündəlik ünsiyyətdə olduğunuz hər kəslə davranışlarınıza fikir verin. Özünüzü məhraban aparın. Bacarıqsız adamlarla münasibətləri zəiflədin. Varlanmaq üçün imkan qazanacaqsınız.

SUTÖKƏN - Ailə üzvlərinizlə müəyyən xoşagəlməzliklər gözlənilsə də, bu, yalnız günün birinci yarısını əhatə edəcək. Nahardan sonra isə xoş təsadüflərlə rastlaşacaqsınız. Axşam qonaq gedin.

BALILAR - Gələcək həyatınızda önəmli dəyişikliklər etmək istəyirsinizsə, bu gündən maksimum bəhrələnin. Aldığınız təklifləri döndə-döndə götür-qoy edin. Saat 18-20 arası yeniliklər gözlənilir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Acı ye, uzun yaşa

Çində aparılan araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, həftədə ən azı iki dəfə acı bibər yemək erkən ölüm riskini azaldır. Yaşları 30-79 arasında dəyişən 480 min nəfər üzərində aparılan araşdırmalar həftədə iki dəfə acı bibər yeyənlərin erkən ölüm riskinin 10%, üç dəfə yeyənlərin isə 14% azaldığı məlum olub. Təzə acı bibərin xərcəng, diabet və ürək xəstəliklərinə qarşı qoruyucu olduğu da bildirilib.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçisi: Rəuf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYYAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.